Kent Academic Repository

Heath, Diane Elizabeth (2015) *The Bestiary in Canterbury Monastic Culture 1093-1360.* Doctor of Philosophy (PhD) thesis, University of Kent.

Downloaded from

https://kar.kent.ac.uk/54872/ The University of Kent's Academic Repository KAR

The version of record is available from

This document version

UNSPECIFIED

DOI for this version

Licence for this version

UNSPECIFIED

Additional information

Versions of research works

Versions of Record

If this version is the version of record, it is the same as the published version available on the publisher's web site. Cite as the published version.

Author Accepted Manuscripts

If this document is identified as the Author Accepted Manuscript it is the version after peer review but before type setting, copy editing or publisher branding. Cite as Surname, Initial. (Year) 'Title of article'. To be published in *Title of Journal* , Volume and issue numbers [peer-reviewed accepted version]. Available at: DOI or URL (Accessed: date).

Enquiries

If you have questions about this document contact ResearchSupport@kent.ac.uk. Please include the URL of the record in KAR. If you believe that your, or a third party's rights have been compromised through this document please see our Take Down policy (available from https://www.kent.ac.uk/guides/kar-the-kent-academic-repository#policies).

Appendix 12

Table 12.1 *Speculum Ecclesiae* Opening Capitula: Sermons for Liturgical Year Showing References to Animals from the Bestiary, Bible and other sources

No.	*PL* book 170 Col:	Animals in *Speculum Ecclesiae*	***Speculum Ecclesiae* quote and reference to main text**	**References :** Note: 1. Is. Etym ; 2. Phys B ; 3. Mann B-Is			**Notes**
	Festival	**Chapter Headings**	**Sermons arranged for liturgical year from Advent**	**OT /History/ Allegory**	**NT/ Moral/Saints**	**Animal in 1, 2, or 3**	
1	I. 807A Christmas	De Unicorni	DE NATIVITATE DOMINI. [Col.0815] Laetentur coeli et exsultet terra.	fonte olei qui Romae erupit et in Tiberim cucurrit	de sancta Anastasia et Eugenia	1, 2, 3 Unicorn	pro omnibus Ecclesiae gradibus specialiter orandum sit, luculenter instruit
2.	IV 807B Slaughter of the Innocents	De arbore Persico	Si populus in festivitate Innocentum confluxerit, haec de eis loqui licebit. [Col.0835] De introit Christi in Aegyptum	de tribus regibus/Herodes/Lia and Rachel		2,3 Peredixion Tree	
3.	V 808A Circumcision	De Aquila senescente	In octavis Domini rarius debes sermonem facere, [Col.0839] De circumsione	de Madianitis et de Gedeone et de circumcisione, et quid haec omnia significent.	de vita sancti Basilii	1,2,3 Eagle	
4.	VI 808B Epiphany	Renovatione cervi	DE EPIPHANIA DOMINI. [Col.0843] De baptism Christi	de Balaam et ejus prophetia, et quod asina fuit locuta	evangelium expositum: Cum natus esset Jesus	1,2,3 Stag	
5.	VI 808B	De renovatione serpentis	Ditto	Ditto	Ditto	1 Serpent	
6.	VIII 808B Septua-gesima	Item de tribus Sirenibus et earum significatione	DOMINICA IN SEPTUAGESIMA. [Col.0851] Lapidem caliginis sacrificio Abrahae	captivitate, et reversione Judaica	S. Sebastiano, de S. Agnete, de S. Vincentio, de S. Paulo, S. Blasio, de S. Agatha	1, 3 Siren	Ninth week before Easter
7.	IX 809A	De Aquila	admonitiones ad sacerdotes, ad judices, ad divites, ad pau-peres, ad milites, ad mercatores, ad rusticos, ad conjugatos			1,2,3 Eagle II	

8-10.	XIII 0809B Lent	De panther, de merope, de ciconia	DOMINICA II IN QUADRAGESIMA. [Col.0885] Esto consentiens adversario Flight to Egypt Egressus Jesus	De Hierusalem	de Thabita, de Tobia, de Petro thelonario	1,2,3; 1; 1 Panther Kingfisher Stork	
11-12	XIV 809C	Formica, de apicibus, de bombicibus	DOMINICA TERCIA. [Col.0889] Erat Jesus ejiciens daemonia	de prodigo filio	de Thaidis	1, 3; 1; 1 Ant, Bee, Silkworm	
13	XV	leonum misso et sensu mystico	DOMINICA IN MEDIA QUADRAGESIMA. [Col.0893]	de virga Jesse	de Catharina, S. Mathia, S. Gregorio, S. Benedicto; annivers. S. Mariae, S. Mathia, S. Gregorio, S. Benedicto;	1,2,3 Lion	
14	XVI	De hirco	DOMINICA DE PASSIONE DOMINI. [Col.0907] Hodie si vocem Domini audieritis	Ubi habes de duobus terram repromissioni ingredientibus; de haereticis, de Heliseo et ejus baculo, et de defuncto quem suscitavit	de Isaac; de hirco; de vitula rufa.	Goat	Goat in Bestiary but not referred to in text
15-18	XVII 809D Palm Sunday	de aspide et basilisco, de leone et dracone	DOMINICA IN PALMIS. [Col.0913] Super aspidem et basiliscum Cum appropinquassent Hierosolymis, et: Ibat Jesus in civitatem Naim	de afflicto populo Judaico sub Pharaone et ejus liberatione; ac de aeneo serpente	Dominus Lazarum resuscitavit	1,2,3 ; 1; 1,2,3; 1,2,3 Asp, Basilisk, Lion & Dragon	Bronze serpent [Kessler links to caladrius] Mustela/Asp
19	XIX 810B Easter	de leonis, de foenicis natura	DE PASCHALI DIE. [Col.0927] Haec est dies quam fecit Dominus (Immaculate Conception)	de Josepho, de Samson	evangelium Maria Magdalena	1,2,3; 1,2,3 Lion, Phoenix	
20	XIX 810B	De pellicano	Quis est iste qui venit de Edom	de patrum quodam praecipuo in fornum lapso et reparato		1,2,3 Pelican	
21-23	XX 810B	de eptacephalo dracone,	Haec in octava vel in qualibet die infra Resurrectionem.	Mentio quoque Babylonicae captivitatis et Aegyptiacae	et quid signant tres dies ante Pascha	-; 1,2,3; 1,2,3	Seven-headed dragon from Rev.

		de corcodrillo, de enidro	[Col.0935] Christus resurgens a mortuis jam non moritur Christus Resurgens			Crocodile, Hydrus	Hydrus also called many-headed from springs
24-25	XXI 810D Ascension	De aquilae volatu. **De caradrio**	DE ASCENSIONE DOMINI. [Col.0955] Elevatus est	Hic habes de triumpho Romanorum regum	De Evangelio ; ascensionis Domini loco	1,2,3; 2,3 Eagle, Caladrius	
26	XXII 810D Pentecost	VII naturis columbae	DE VII NATURIS COLUMBAE. Hic habes de operatione sanctae Trinitatis	De columba ramum olivae ad archam	de VII diebus festivitatis ejus; de VII donis Spiritus sancti	1,2,3 Seven Natures of the Dove	
27	XXIV Ss Peter and Paul	Quod Neronem lupi devoraverunt.	DE SS. PETRO ET PAULO. [Col.0969] Ascendes, Domine		Petrus crucifixus est, decollatus sit: quod lac cum sanguine de cervice ejus fluxerit.	-	Nero's wolves drank Peter's blood
28-29	XXVII 812A Holy Cross	de dracone rufo de VII viciis principalibus De **perdice** et ejus significatione	DE EXALTATIONE SANCTAE CRUCIS. [Col.1001] Radix Jesse Hic habes de Judaeo qui domum cujusdam Christiani mortui possedit,	De Jacob et Lyae et Rachel connubio	S. Brictio; de S. Caecilia; de S. Lucia et de S. Thoma'. De sancto Paulino praesule venerando. De S. Alexio	- 1,2,3 Partridge	
30	XXX 812D	De vulture	DOMINICA XI. [Col.1053] Beatus vir cui non Beatus vir cui non imputabit Dominus peccatum	Item de praeda qua spoliantur Aegyptii; de Medusa	De muliere rota innexa	1 Vulture	Not in First family bestiary
31	XXXI 812D	Item de musa	DOMINICA XIII. [Col.1059] Exiens Jesus de finibus Tyri		coronam ex odoriferis floribus consertam vidit in caput suum descendere	1 Mouse	cujus mentionem habet S. Gregorius in suo XL
	XXXII-XXXVI	No references to animals in chapter headings					

Appendix 12

Table 12.2: Correspondence between *Speculum Ecclesiae* text and First Family Bestiary (Mann, *Bestiaire Divin*, 1888, pp. 37-78)

MAIN TEXT ** *PL* Spec Ecc Ref**	**Animal**	**Speculum Ecclesiae reference**	**First family bestiary (B-Is) quote & ref**	**Notes**
819 Navitate Domino	unicorn	Unicornis dicitur bestia uno tantum [Col.0819B] **cornu** ferocissima; ad quam capiendam **virgo puella** in campum ponitur, ad quam veniens, et se in gremio ejus reclinans, capitur. Per bestiam hanc **Christus** exprimitur, per cornu ejus insuperabilis fortitudo exprimitur. **Qui in uterum Virginis** se reclinans **captus** est a venatoribus	Ch. 16: Phisiologus dicit unicornem hanc habere naturam: … unum **cornu** habens in medio capite. … Sed hoc argumento eum capiunt: **Puellam virginem** dueunt in illum locum ubi moratur et dimittunt eam in silvam solam. At ille visa virgine complectitur eam et dormien in gremio eius comprehenditur ab exploratoribus eius et ex[h]ibetur in palatio regis. **Sic et Dominus Noster Iesus Christus, spiritualis Unicorni**s, descendens **in uterum virginis** per carnem ex ea sum[p]tam, **captus** a Iudeis, morte crucis dampnatur, qui invisibilis cum patre hactenus habebatur.	HA notes from the bestiary that the horn of the unicorn, that it is captured by a maiden, and that it symbolises Christ, captured in the Virgin's womb. HA adds the horn represents Christ's strength.
847 A Epiphany DE EPIPHANIA DOMINI	Unicorn	Stella quae de Jacob orta fulsit est Christus qui de genere Israel mundo illuxit, cujus virtus ut unicornis fuit; qui omnia obstantia cornu supprimit, quia Christus principatus et potestates mundi cornibus crucis perdomuit, et jam dudum cuncta regna suo imperio subdidit.	De quo David dicit (Ps. 29, 6): 'et dilectus sicut unicornis filius meus' Rursum in alio psalmo ipse de se dicit (Ps. 92, 11): 'Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum.' Et Zacarias dicit (Luc. 1, 69): 'Suscitavit eum cornu salutis in domo David pueri sui.' Et in Deuteronomio Iacob benedicens tribum Ioseph (Deut. 33, 17): 'primitivos stari species eius, cornua tanquam cornua unicornis.' **Quod autem unum cornu habet in capite significat hoc quod dicit Salvator** (Joh. 10, 30)	HA also refers to the bestiary on the Unicorn's horn representing Christ
835 D Slaughter Innocents Col.0837C	Arbor Persicus	Fertur etiam, cum Hermopolim civitatem intrassent, quod arbor Persicus alta, daemonibus consecrata, coram Salvatore se usque ad terram inclinasset, quae post multos ibidem annos duruit et suo fructu, vel suco, vel cortice, vel foliis multis multa beneficia sanitatum contulit	Arbor quedam est in partibus Indie, que grece peredixion, latine vero circa dexteram. Cuius fructus dulcis est nimis et valde suavis. Columbe autem satis delectantur in istius arboris gratia, quoniam de fructu eius reficiuntur et sub umbra eius requiescunt et ramis eius proteguntur.	Not in *Etymologiae* HA refers to the Perindens or Peredixion Tree, in the bestiary it is guarded by a dragon rather than consecrated to demons, but its sweet fruit is mentioned.
842C In octavis Domini	Aquila	Dicitur quod aquilae senescenti cornu oris in tantum incurvetur ut etiam usu edendi privetur; quae hoc sentiens tandiu ad	De aquila dicit David in psalmo c. secundo (Ps. 103, 5): 'Renovabitur ut aquile iuventus tua'. Fisiologus dicit de aquila talem habere naturam: cum	Also in Etymologiae: aged eagle renewed by flying towards the sun; but not by breaking

		petram acuit donec curvitas illa prosilit et sic ad esum recuperatur et denuo ejus juventus innovatur.	senuerit, gravantur ale eius et obducuntur oculi eius caligine. Tunc querit fontem aque et contra eum fontem evolat in altum usque ad etheram solis, et ibi incendit alas suas, et caliginem oculorum comburit de radiis solis. Tunc demum descendens ad* ffol. 135 a 1) fontem trina vice se mergit et statim renovatur tota, ita ut alarum vigore et oculorum splendore multo melius renovetur.	growths on its beak on a stone. Cum vero contra radios solis ponitur, visum non flectit. Denique pullos suos unguibus suspensos radio solis obicit. Et quos immobiles viderit ten ere oculorum aciem contra solem, velut dignos genere cons ervat. Et quos viderit flectere oculos, quasi degeneres abicit. Is. Et. XII, VII, 11 (Ar. IV, 89).
847C DE EPIPHANIA DOMINI.	Cervus	Fertur quod cervus, post [leg. postquam] serpentem deglutiverit, ad aquam currat, ut per haustum aquae venenum ejiciat; et tunc cornuam (sic) et pilos excutiat et sic denuo nova recipiat. Ita nos, karissimi, post peccatum, debemus ad fontem lacrymarum currere et venenum peccatorum a nobis expellere, et cornua superbiae ac pilos mundanae superfluitatis deponere, et cornua fortitudinis contra vicia virtutum resumere.	Item in psalmo quadragesimo primo (Ps. 42, 2): Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus. Phisiologus dicit, quoniam, ubi agnoverit cervus serpentem esse, implet os suum aqua et effundit in foramine et cum quodam sp[i]ramine oris sui attrahit serpentem foras, et conculcans interficit eum.	1s. Et XII, I, 18 (Ar. IV, 41). The point about deer using water against serpent is NOT in *Etymologiae* or Bible but is in the bestiary, a baptismal theme, which HA then links to water and tears flushing out the poison of sin
DE EPIPHANIA DOMINI. 847D	Serpentis	Serpens quoque jam senex per angustum petrae foramen se contorquens vetustis exuitur et novis rursus induitur. Per serpentem quilibet peccator designatur qui in multis flagiciis inveteratur. Hic oportet ut ad petram Christum quantocius veniat, angustam viam quae ducit ad vitam accipiat, veteri tunica viciorum expolietur, nova veste virtutum circumdetur.	Carmody: Physiologus Latinus **Versio Y** p. 111 Serpens tres naturas habet : prima eius natura hec est: cum senuerit, caligant ei oculi; et si uoluerit nouus fieri, abstinet et ieiunat quadraginta diebus, donec pellis eius relaxetur a carne sua; et si relaxata fuerit ieiunis pellis eius, uadens querit fissuram angustam in petra, et intrat in fissuram, et contribulat se, et cogit, et deponit pellem ueterem, et nouus fit. Et nos, per multam abstinentiam et tribulationem, pro Christo deponemus ueterem hominem et indumentum eius. Sed et tu, quere spiritalem petram Christum, et angustam fissuram: Augusta enim est porta, et cum tribulatione uia, que ducit ad uitam, et pauci sunt qui introeunt per eam [Matt. 7. 14].	No *Serpens chapter* in B-Is First Family, but Serpent mentioned in Cervus chapter It is in Versio Y of *Physiologus* used by St Augustine. HA takes his info from Isidore and Matthew, but Y here for comparison **Etymologiae:** Serpentes autem diu vivere dicuntur, adeo ut deposita vetere tunica senectutem deponere atque in iuventam redire perhibeantur. 47

855D	Sirens	tres Syrenes in insula maris (fo 54) fuisse et suavissimam cantilenam diversis modis cecinisse. Una quippe voce, altera tybia, tercia lyra canebant. **Haec habebant facies mulierum, ungues et alas volucrum**. Omnes naves praetereuntes **suavitate** cantus sistebant, nautas somno oppressos lacerabant, naves salo inmergebant.	Sirene, inquid (sic!), animalia sunt mortifera. Physiologus describit: usque **ad umbilicum figuram hominis habent, extrema vero pars usque ad pedes volatilis habet figuram**, et musicum quoddam ac dulcisonum melodie cantum canunt ita ut **per suavitatem vocis** auditus hominum a longe navigantium mutent et ad se trahant, ac nimia suavitate modulationis prolixe aures ac sensus eorum delinientes in sompnum vertant. Tunc deinde, cum viderint eos gravissimo sompno sopitos, invadunt eos et dilaniant carnes eorum, ac sie **persuavis** voces soni	HA takes the persuasiveness of the Sirens' voices from bestiary **Etymologiae** Bk XI 30: Sirenas tres fingunt fuisse ex parte virgines, ex parte volucres, **habentes alas et ungula**s: quarum **una voce, altera tibiis, tertia lyra canebant**. Quae inlectos navigantes sub cantu in naufragium trahebant.
869A-B SERMO GENERALIS	Aquila	Aquila pullos suos contra radium solis ungue suspendit; qui irreverberato visu jubar solis intendit, huic curam pastus ut proprio partui impendit; qui vero visum a sole deflectit, hunc de adulterio alterio [alterius?] aquilae conceptum deprehendit, pastum ei subtrahit, de nido ut alienum ejicit. Ita Christus pastum sui corporis illi non impendit, de nido paradysi repellit, qui inmundicia luxuriae sordescit.	Cum vero contra radios solis ponitur, visum non flectit. Denique pullos suos unguibus suspensos radio solis obicit. Et quos immobiles viderit tenere oculorum aciem contra solem, velut dignos genere conservat. Et quos viderit flectere oculos, quasi degeneres abicit. Is. Et. XII, VII, 11 (Ar. IV, 89).	HA now uses the bestiary on the Eagle flying towards the sun with its chicks.
DOMINICA II IN QUADRAGESIMA. [Begins 885] Col.0887A	Pantera	Est bestia nomine panthera, variis coloribus decora. Haec silvam ingreditur, diversis herbis vescitur, et deinde in petra stans vocem emittit, et omnis turba bestiarum in circuitu accurrit. Solus draco fugit. Tunc suavem odorem eructat et omnes languores sana	Est animal quod dicitur panthera, **varium quidem colore**, set preciosum valde, nimis mansuetum. Phisiologus dicit de eo, quoniam inimicum solum draconem habet. **Cum ergo comederit** et saciaverit se diversis cibis, recondit se in speluncam suara, ponit se et dormit. Post triduum exurgit a sompno et statim emittit rugitum magnum. Cum autem rugitus exierit de ore eius, **odor suavitatis** exit super omnia aromata. Cum autem audierint vocem eius omnes bestie, que prope sunt et que longe, congregant se omnes et sequuntur suavitatis odorem qui exit de ore eius.	HA adds panther stands on a rock to add to his preaching theme: theme of sweet breath from the bestiary **Etym**: xii.2. 8: Panther dictus, sive quod omnium animalium sit amicus, excepto dracone Does NOT mention panther eating different foods
DOMINICA DE PASSIONE DOMINI.	De hirco	Haec quoque lex praefiguravit, dum hircum offerri imperavit, super cujus caput	Est animal, quod grece dicitur dorcon, latine vero caprea. De hac Phisiologus dixit, quod amat altos	Bestiary favours Goat as a figure for Christ as does HA but

[Col.0907] [Col.0912A]		omnium peccata per [Col.0912A] manus sacerdotis imponerentur, et sic in solitudinem emissus ut a lupis devoraretur. Hic hircus est Christus a [pro?] peccatoribus pro genitus, super quem omnium peccata sunt posita, et per eum cruci affixa. Qui in solitudine emittitur, dum a Judaeis gentibus traditur; a lupis devoratur, dum ab utrisque crudeli morte laceratur.	montes, pascitur antem in convallibus montium. Est antem providum animal eminns de longe previdens, ita ut si viderit subito homines in alia regione ambulantes, statim cognoscat, an venatores sunt, an viatores. Sicut et Dominus Noster Iesus Christus amat excelsos montes, hoc est prophetas et apostolos et patriarcas, sicut in Canticis Canticorum dixit (H. L. 2, 8 f.): „Ecce fratuelis mens sicut caprea venit, saliens super montes, transiliens super colles." Et sicut caprea in convallibus pascitur, sie et Dominus Noster Iesus Christus in ecclesia pascitur	Etymologiae less keen – a lascivious animal. No mention of wolf in bestiary, but hunters. 14 Hircus lascivum animal et petulcum et fervens semper ad coitum; cuius oculi ob libidine in transversum aspiciunt, unde et nomen traxit. . . .
DOMINICA IN PALMIS. [Col.0913]	Mustela [et Aspis]	**[Col.0913D]** ***Super aspidem et basiliscum*** *ambulabis et conculcabis* **[Col.0914D]** *leonem et draconem* **(Psal. XC)**. Aspis est genus **[Col.0915A]** **serpenti**s, **carmina incantantis fugientis.** Dum enim incantatur, **unam aurem ad terram** deprimere, cum cauda alteram obdurare narratur, **ne vocem se incantantis audiat** et verbis ejus obediat. Haec fontes et arbores veneno inficit et sic de eis gustantes interficit.. . . Hic pestifer, cum omnia mortificet, a mustela superatus morte tabescet.	Phisiologus dicit, quoniam aspis hanc habet naturam : Si quando advenerit aliquis **homo ad speluncam, ubi habitat aspis et precantat eam** omnibus carminibus suis, ut exeat de cavernis suis; illa vero, **ne audiat vocem incantantis**, ponit capud suum ad terram et unam quidem **aurem premit in terram**, alteram vero aurem de cauda sua obturat.	HA takes this theme of the asp not wilfully hearing the message Etym: 12 Fertur autem aspis, cum coeperit pati incantatorem, qui eam quibusdam carminibus propriis evocat ut eam de caverna producat: illa, cum exire noluerit,**unam aurem in terram premit,** alteram cauda obturat et operit, atque ita voces illas magicas non audiens non exit ad incantantem.
Col.0915B	Basiliscus	Basiliscus mortem designat quae cuncta suo tactu a vita disgregat. Aves ab alto per flatum dilabuntur, quia justi etiam, morte tacti, a vita exuuntur. Hic quatuor pedibus graditur, quia IIII modis humanum genus ad mortem trahitur, scilicet: per primi mandati praevaricationem, per naturalis legis violationem, per scriptae legis trans-gressionem, per Evangelii despec-tionem. Hunc **mustela superat**, quia caro Christi	The Basilisk is not in B-Is. The mustela is (ch 27) (taken from Isidore Etym.) 'Serpentes etiam et mures persequitur.'	Basiliscus Graece, Latine interpretatur regulus, eo quod rex serpentium sit. . . A mustelis tamen vincitur'

		mortem moriendo enecat.		
DOMINICA IN PALMIS. [Col.0913] Col.0915C	Leo	**Leo, fortissimus bestiarum**, perlustrat nemora silvarum; cauda sua terram designat, quam designationem omnis bestia transire formidat. Deinde impetu facto rugiens in silvam irruit, et terrore ejus pavefactas bestias lacerans disrumpit. //Per leonem Antichristus intelligitur, cujus potentiae fortitudo omnes reges supergreditur. Et sicut leo silvam circuit, sic ille orbem terrae sua potestate circumcludit (f° 128). Terram cauda signat, quam bestiae transire trepidant, quia edicta promulgat quae omnis homo transgredi formidat. In silvam impetum rugiens dat, bestias invadens lacerat, quia omnes gentes per terrorem sibi subjugat, cunctosque sibi resistentes crudeliter dilaniat.	Leo autem grece, latine rex interpretatur, eo quod princeps sit omnium bestiarum. In B-Is but Isidore. Et. XII, II, 3 (Ar. IV, 51). Prima : ambulat in montibus, et si contigerit, ut queratur a venatoribus, venit odor venatoris et de cauda sua post tergum cooperit vestigia sua quocumque ierit, ut secutus venator per vestigia eius non inveniat cubile eius, et capiat eum. Sic et Salvator Noster 'spiritualis leo de tribu. Inda, radix Iesse, filius David' (Apoc. 5, 5), missus a superno patre, co- operuit intelligentibus vestigia deitatis sue.	Note: This exegesis of Lion as a type for AntiChrist is not from bestiary chapter on the Lion. But Lion roaring in the desert as a figure for the devil is mentioned in chapter on onager: 'Numquid sine causa clamabit onager agrestis, nisi pabulum desiderans?' Similiter et apostolus Petrus de diabolo dicit (1. Petr. 5, 8): 'Adversarius noster circuit querens sicut leo quem devoret.' The lion's tail in Ch 1has a different significance as Christ not revealed
915D	Elephant et draco	[Col.0915D] Draconem maximum serpentem Scriptura docet, qui flato [flatu], veneno, caudae verbere nocet. Hic vi veneni in aere quasi volans levatur, et aer per eum concitatur. Elephanti, castissimo animali, insidians, et pedes ejus cauda alligans, flatu suffocare nititur; sed a moriente ipse opprimitur; de terra vero illa sanguine infecta preciosus color tollitur.	Cum autem venerit tempus illius, ut pariat, vadit ubi est stagnum, et ingreditur in aquam usque ad ubera sua, et ibi parit super aquam propter draconem, qui insidiatur illi, et si extra aquam peperit, rapit draco pecus illud et devorat. Ideo in aquam altam ingreditur, ut ibi pariat. Masculus autem suus non recedit ab ea, set custodit eam parieutem propter serpentem, qui inimicus est elephantis. Isti ergo duo elephantes masculus et femina figuram habent Ade et mulieris eius Eve, qui erant in paradiso Dei ante prevaricationem gloria circumdati, nescientes ullum malum, non coneupiscentie desiderium, non coniunetionis coitum.	The same theme as the bestiary on the dragon versus the Elephant, the menion of blood is from HA
935 B DE PASCHALI DIE	Leo	Horum figura est nobis quoque expressa in animalium natura. Nam fertur quod leo apertis oculis dormiat, et **cauda sua vestigia deleat**, ne a venatoribus (fo 152, vo) inveniri queat: ita Dominus Christus, leo	Etenim Iacob benedicens filium suum Iudam ait (Gen. 49, 9): **'Catulus leonis Iudas filius mens, quis suscitabit eum?'** ambulat in montibus, et si contigerit, ut queratur a venatoribus, venit odor venatoris et **de cauda sua**	HA derives his rson from the bestiary, but Etym has some of the same information. Is. Et. XII, II, 5 (Ar. IV, 51)

		de tribu Juda, obdormivit et somnum mortis cepit in humanitate, sed vigilavit divinitate. Mysterium nostrae reparationis carne sic celavit quod [Col.0935C] a daemonibus vel persecutoribus indagari non valuit. Dicitur enim quod **leaena catulos suos mortuos fundat**, et ipsi ad vocem patris rugientis die tercia surgant: sic triduo Christus, qui in sepulchro jacuit mortuus, die tercia surrexit, Patris voce expergefactus, sicut olim de eo praedixit Jacob patriarcha praecipuus: **Juda dormiet ut catulus leonis. Quis suscitabit eum?**	**post tergum cooperit vestigia sua quocumque ierit, ut secutus venator per vestigia eius non inveniat cubile eius,** et capiat eum.**Cum dormierit, oculi eius vigilant**, aperti enim sunt, sicut in Canticis Canticorum testatur sponsus dicens 'Ego dormio et cor meum vigilat.'**Cum leena parit catulum, generat eum mortuum et custodit eum mortuum tribus diebus, donec veniens pater eins die tercio insufflet in faciem eius et vivificet eum.** Sic omnipotens pater Dominum Nostrum Iesum Christum filium suum tercia die suscitavit a mortuis, dicente Iacob	Is. Et. XII, II, 6 (Ar. IV, 51 f.)
936B	Fenix	Foenix namque ultra **quingentos annos vivit**, et tunc sarmenta de odoriferis arboribus in nidum suum colligit, percuss sque alis ab ardore solis incenditur, in nido comburitur, tercia die **in prioris aviculae formam restituitur**. Foenix dicitur rubeus, et est Christus de quo dicitur: Quis est iste qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? (Isa)… Hic ut foenix sarmenta **odoriferarum arborum** in nidum collegit, dum scriptis prophetarum Hierusalem implevit. Eisdem vero sarmentis in nido comburitur, dum secundum dicta prophetarum in Hierusalem in igne passionis consumitur. **Tercia die** avis reparatur, [Col.0936C] quia Christus tercia die suscitatur a Patre	Est ergo avis in indie partibus que dicitur phenix. De hac dicit Phisiologus, quia expletis **quingentis annis vite** sue intrat in lignis libani et replet utrasque alas diversis aromatibus. Et quibusdam indiciis significatur sacerdoti civitatis eliopolis mense novo, id est nisan, aut adar, id est sarmat, Et statim videns factam struem sarmentorum super aram, ascendit, et circumvolvens se de **aromatibus ignem** ipse sibi incendit et se ipsum urit. Alia autem die veniens sacerdos exustaque ligna, que composuit super aram, scrutans, invenit ibi vermiculum modicum suavissimo odore fragrantem. **Secundo vero die invenit iam aviculam figuratam**. Rursum **tercia die** veniens sacerdos invenit eam iam in statu suo integram atque factam avem fenicem.	HA takes the sweet-smelling wood for the pyre, the longevity of the bird and how it lights the fire, then takes scarlet colour added to bestiary from Isidore to connect with scarlet passion of Christ
935C	Pellicanus	Fertur etiam quod pellicanus in tantum pullos suos diligat, ut eos unguibus interimat. **Tercia vero die prae dolore se ipsum laceret et sanguis de latere ejus (fo 154) super pullos distillans eos a morte**	Dicit David in psalmo centesimo primo : 'Similis factus sum pelicano solitudinis.' (Ps. 102, 7). Phisiologus dicit de pelicano, quoniam amator est filiorum nimis. Com enim genuerit natos et ceperint crescere, percutiunt parentes	HA takes this sermon from the bestiary (not in Isidore) emphaises the three days to link to Christ's passion on the Cross

		excitat. Pellicanus significat Dominum qui sic dilexit mundum ut pro eo daret Filium suum unigenitum,quem tercia die victorem mortis excitavit et super omne nomen exaltavit.	suos in faciem. Parentes autem eorum irati repereuciunt eos et occidunt. **Tercia vero die mater eorum pereuciens costam suam aperit latus suum et ineumbit super pullos et effundit sanguinem suum super corpora filio- rum suorum mortuorum, et sie sanguine suo suscitat eos a mortuis**. Ita et Dominus Noster Iesus Christus per Ysaiam prophetam dicit (Jes. 1, 2): filios genui et enutrivi, ipsi autem spreverunt me. Pelicanorum vero duo genera. Unum in aquis habitans, et esca eius (2. B.) pisces sunt. Alterum in solitudine habitans, et esca eius animalia venenata, hoc est lacerte, serpentes, cocodrilli; et vocantur latine honocrotalia, id est longa rostra habentia. Honocrotalon enim grece, longum rostrum dicitur latine. Isidore: Et. XII, VII, 32 (Ar. IV, 94).	
Haec in octava vel in qualibet die infra Resurrectionem. [Col.0935] 937A	Eptacephalus draco	Eptacephalus draco, princeps tenebrarum, traxit de coelo cauda sua partem stellarum et nebula peccatorum eas obtexit, atque mortis tenebris obduxit. Unde Sol aeternus jubar suae claritatis nube carnis operuit. In occasu mortis pro stellis occubuit; de caligine productas ipse de nocte mortis oriens sereno coelo restituit. Propterea luxerunt ei cum jocunditate qui eas fecit, quia cum magna jubilatione [Col.0937B] laudant electorum animae Deum qui eas redemit. Leviathan, piscis marinus, instar draconis formatur, multitudinem piscium devorat, ex quibus multi patente ejus maxilla remeant. Per mare hoc saeculum insinuatur, quod voluminibus adversitatum jugiter elevatur. In hoc diabolus circumnatat ut Leviathan,	**ON Hydra having many heads from Isidore: but added to hydra chapter** Ydra dicta draco multas aquas colens, quales sunt in lerna palude provincie archadie. Hec latine exedra dicitur, quod uno ceso tria capita resurgebant. Set hoc fabulosum est. Nara constat ydram locum fuisse evomentem aquas, vastantem civitatem, in qua uno meatu clauso multa erumpebant. Quod Hercules videns loca illa igne excussit et meatus clausit. Nam ydra aqua dicta est. Is. Et. XII, IV, 23 (Ar. IV, 67 f.).	Seven-headed beast from Revelations 13:1-18

		multitudinem animarum devorat. Deus autem coelo praesidens hamum in hoc mare porrexit, dum Filium suum ad capiendum Leviathan in hunc mundum direxit. Hujus hami linea est Christi genealogia ab evangelistis contexta. Aculeus est Christi Divinitas, edulium vero ejus humanitas.		
938A-B	Corcodrillo et idrus (hydra)	Est belua **corcodrillus** nomine, vicenorum pedum in longitudine. Haec interdiu in aquis, nocte vero moratur in terris. Praetereuntes **invadit, lacerat, devorat; in sole aperto ore dormiens recubat.** Est et alia bestia nomine enidrus **spinis** repleta [Col.0938B] velut **ericius**. Haec luto se involvens **apertum os corcodrilli ingreditur, moxque ab eo deglutitur**. Quae cuncta **interna ejus spinis terebrat, et enecata bestia viva** remeat. **Per corcodrillum diabolus declaratur, quia ante Christi** adventum in fluxis cordibus gentilium, nunc autem in aridis mentibus Judaeorum versatur. Hic **praetereuntes devorat**, quia cunctos ante Christi passionem obeuntes ad tartara rapiebat. . . . Bestiola spinosa est Christi caro nostris miseriis aerumnosa. Haec se luto involvit, dum obprobriis mortis succubuit. Beluae os ingreditur, dum ab insaciabili inferno devoratur. Sed interna beluae eviscerat et [Col.0938C] victrix egreditur, quia Christus infernum despoliat et victor ad astra revertitur.	Aliud est animal in nilo flumine, quod dicitur idrus. Phisiologus dicit de eo, quoniam satis est animal inimicum cocodrillo, et hanc habet naturam et consuetudinem: **Cum videt cocodrillum in litore fluminis dormientem aperto ore, vadit et volvit se in limum luti quo possit facilius illabi in faucibus eius. Cocodrillus igitur desubitatus vivam transglutit eum**. Ille autem dilanians omnia viscera eius exit vivus de visceribus eius. Sic ergo mors et **infernus figuram habent cocodrilli, qui inimicus est Domini Salvatoris Nostr**i. Ideoque Dominus Noster Iesus Christus assumens terrenam carnem nostram descendit ad infernum et dirumpens omnia viscera eius eduxit omnes, qui ab **eo devorati detinebantur** in morte, sicut testator Evangelista (Matth. 27, 52): 'Et monumenta aperta sunt et resurexerunt multa corpora sanctorum.'	HA has mixed up ericius with hydrus and given the snake spines to tear through the crocodile's belly, but takes hydrus as Christ from bestiary **Etym:** Histrix animal in Africa **erinacii** simile, vocatum ab stridore **spinarum**, quas tergo laxatas emittit ut canes vulneret insequentes. 36 **Enhydros** bestiola ex eo nuncupata, quod in aquis versetur, et maxime in Nilo. Quae si invenerit dormientem **corcodilum,** volutat se in luto primum, et **intrat per os eius in ventrem, et carpens omnia intranea eius**, sic moritur.
DE ASCENSIONE DOMINI. [Col.0955] 0958A	Aquila	Hujus sacri diei festa sunt nobis etiam per aves expressa. **Aquila omnibus avibus altius volat et in ipsum radium solis oculorum aciem vibrat**; cum vero pullos	De aquila dicit David in psalmo c. secundo (Ps. 103, 5): 'Renovabitur ut aquile iuventus tua. Fisiologus dicit de aquila talem habere naturam: cum senuerit, gravantur ale eins et obducuntur oculi eins caligine.	HA again uses Eagle mainly to connect soaring to the heights with entering Heaven with St Pater and all the angels,

		suos ad volandum provocat, super eos volitans et alas suas expandens, in remigium alarum suarum assumit, ad volandum instruit; sic Christus omnibus sanctis sublimius alta coelorum penetravit dum cum Pater prae omnibus angelis in dextera (fo 180) sua exaltavit.	Tunc querit fontem aque et contra eum fontem evolat in altum usque ad etheram solis, et ibi incendit alas suas, **et caliginem oculorum comburit de radiis solis**. Tunc demum descendens ad fontem trina vice se mergit et statim renovatur tota, ita ut alarum vigore et oculorum splendore multo melius renovetur. Ergo et tu, homo, sive Iudeus sive gentilis, qui vestimentum habes vetus et caligantur oculi cordis tui, quere spiritualem fontem Domini qui dixit (Joh. 3, 5): 'Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto, non potest intrare in regnum celorum.' Nisi ergo baptizatus fueris in nomine patris et filii et Spiritus sancti et sustuleris oculos cordis tui ad Dominum, qui est sol iusticie, non renovabitur ut aquile iuventus tua.	bestiary has more of a baptism theme but mentions none enter heaven without being reborn. Etm: 11 Nam et contra radium solis fertur obtutum non flectere; unde et **pullos suos** ungue suspensos radiis solis obicit, et quos viderit inmobilem tenere aciem, ut dignos genere conservat; si quos vero inflectere obtutum, quasi degeneres abicit
958B	Caradrius	Christus namque erat homo nascendo, vitulus moriendo, leo resurgendo, aquila ascendendo. Est **avis albicolor** quae caradrius vocatur, per quam aeger utrum evadere possit probatur. Adducta enim ad aegrum, **si moriturus erit faciem ab eo avertit**; si vero victurus visum in eum fortiter dirigit et infigit; hianti ore aegritudinem ab eo bibit, in altum contra radium solis volat, infirmitas hausta de eo exudat, aeger sospitate exultat. **Caradrius albus est Christus de Virgine natus.** Hic ad aegrum adducitur dum a Patre ad infirmum genus humanum mittitur; qui faciem suam a Judaeis avertit [Col.0958C] eosque in morte reliquit	Est volatile quod dicitur caladrius. De hoc scriptum est in Deuteronomio (Deut. 14, 18): 'Non manducandum.' Phisiologus dicit de hoc, quia **totus albus est**, nullam partem habens nigram. Cuius interior femur curat caliginem oculorum. Istud in atriis regum invenitur. Si quis autem est in egritudine constitutus, per hunc caladrium cognoscitur, **si vivet an morietur**. Si enim est infirmitas hominis ad mortem, mox, ut viderit infirmum, avertit faciem suam ab eo, et omnes cognoscunt, quia moriturus est. Si autem infirmitas eius non pertingit ad mortem, intendit faciem eius caladrius et assumit omnes infirmitates eius infra se et volat in aera solis et comburit infirmitates eius et dispergit eas et sanatur infirmus. **Caladrius igitur personam accepit Nostri Salvatoris.** Totos est Candidus Dominus Noster nullam habens nigri[tu]dinem , sicut ipse testatus est (Joh. 14, 30): 'Venit ad me princeps huius	Caladrius is not in Isidore's *Etymologiae* HA plays on the bird averting its face to compare to Christ turning away from his persecutors.

			mundi et in me non in venit quicquam;' 'qui peccatum quippe non fecit, nec in- ventus est dolus in ore eius' (1. Pet. 2, 22). Venit autem de excelsis celis suis ad infirmum populum Iudeorum : ille avertit faciem suam ab eis propter incredulitatem eorum. Convertit se ad nos gentes, tollens infirmitates nostras, et peccata nostra (Ps. 53, 4)	
IN PENTECOSTEN. [Col.0959] 962C	VII naturis columbae	***De* VII *naturis columbae.*** Columba in petra nidificat, quia Spiritus sanctus in Christo corporaliter habitat. . . . Hic etiam super Dominum in columbae specie descendit (Matth. III), quia eum inmunem a peccatis ostendit. NOTE: HA new signification	Phisiologus dicit multis ac diversis coloribus esse columbas. Est color sturminus, niger, albus, stephanitus, braggiotus, aerius, cinericius, aurosus, melenus. Rufus est ergo super omnes primus, qui omnes regit, et placat, et cotidie eciam agrestes congregat in columbario suo. Ipse est ergo primus, qui nos precioso sanguine suo redemit et intra unam ecclesie domum de diversis nationibus congregavit.	61 Columbae dictae, quod earum colla ad singulas conversiones colores mutent; aves mansuetae, et in hominum multitudine conversantes, ac sine felle; quas antiqui Venerias nuncupabant, eo quod nidos frequentant, et osculo amorem concipiant
DE SANCTA CAECILIA. Si ejus est ecclesia. [Col.1027]	Margarita	Iterum dicit quod quidam preciosam margaritam invenerit et datis omnibus eam comparaverit (ibid.). Decor **preciosae margaritae** est dulcedo coelestis vitae. . . Sancta Caecilia una de prudentibus virginibus [Col.1028D] fuit quae lampade castitatis splendide fulsit. Et quia Sponso ardente lampade obviavit, ideo jam cum eo ad nuptias aeternae epulationis intravit. Haec pro thesauro emendo omnia vendidit, quia pro Christo adipiscendo se suaque omnia in morte tradidit. Haec margaritam inventam datis omnibus comparavit, quia cunctas carnis illecebras et mundi pompas contemnens dulcedinem coelestis vitae jam gustavit. Haec ut bonus piscis evangelicae sagenae inhaerens in vas est electa, quia de hoc mundo in perhenne gaudium ab angelis est evecta	aperit os suum et suseipit intra se de rore celi et circumfulget eum radiis solis et sie fit intra eum **margarita preciosa** et spiendida valde, quippe que rore celi coneepta est et radio solis clarificata. Lapis ergo iste qui dicitur conchus, figuram gerit Sancte Marie. . . Videte nunc quam inestimabilis sit ista margarita sanctis martiribus, qui non solum cum in hac vita essen t, set etiam post huius vite excessum mira egerunt	HA uses Pearl as a heavenly treasure and gift. **Etym:** Margarita prima candidarum gemmarum, quam inde margaritum aiunt vocatum quod in conchulis maris hoc genus lapidum inveniatur; inest enim in carne cochleae calculus natus, sicut in cerebro piscis lapillus: gignitur autem de caelesti rore, quem certo anni tempore cocleae hauriunt. Ex quibus margaritis quidam uniones vocantur, aptum nomen habentes, quod tantum unus, numquam duo vel plures simul reperiantur. Book XVI Stones and Metals

DOMINICA I POST PENTECOSTEN. [Col.1037]	De perdice	[Col.1042B] Est avis perdix nuncupata quae fovet ova ab alia ave furata; postquam pulli exeunt, **audita voce matris ad eam redeunt**. Deus Pater duos primos homines quasi duo ova in nido paradysi posuit; quos perdix diabolus, perditor animarum, furatos fovit dum seductos a Deo omnem maliciam docuit. Qui de testa exeuntes ad matrem reversi sunt quando tunicam peccati excientes [exuentes], ad matrem, scilicet Dei sapientiam Christum, redierunt.	Est uolatile quod dicitur perdix, fraudulentum nimis, sicut dicit sanctus Hieremias propheta de eo: Clamauit perdix et congregauit quae non peperit, faciens sibi diuitias non cum iudicio; in dimidio autem dierum eius relinquent ea, et in nouissimis suis erit stultus. Physiologus dicit satis astutam esse perdicem, quia aliena oua diripiat, hoc est perdicis alterius, et corpore foueat; sed fraudis suae fructum habere non posse, quia cum duxerit pullos alíenos, amittiteos; **quoniam ubi uocem matrís suae audierint,** quae oua generauit, statim euolant et conferunt se ad suos parentes naturales. Quo autem munere atque amore derelicto ille qui incassum in alíenos suos ñmdit labores, et fraudis suae pretio multatur, remanet stultus et solus et inanis. Huius imitator est diabolus, qui generationes creatoris aetemi rapere contendit; et, si quos insipientes et sensus proprii uigore carentes aliquo modo potuerit congregare, fouet eos illecebris corporalibus; at ubi uox Christi audita fuerit a paruulis, sumentes sibi alas spiritales per fidem, euolant et se Christo commendant, qui statim eos potissimo quodam paterno munere et amore sub umbra alarum suarum ipse suscipit, et matri ecclesiae dat nutriendos	HA uses the partridge as the bestiary does to link sinners returning to the Church. Etym: 63 Perdix de voce nomen habet, avis dolosa atque inmunda; nam masculus in masculum insurgit, et obliviscitur sexum libido praeceps. Adeo autem fraudulenta, ut alteri ova diripiens foveat; sed fraus fructum non habet: denique dum **pulli propriae vocem genetricis audierint**, naturali quodam instinctu hanc quae fovit relinquunt, et ad eandem quae genuit revertuntur.
DOMINICA XI. [Col.1053] 1057A	De vulture	vultur vescitur et denuo revirescere fertur, [Col.1058A] est is de cujus corde luxuria pascitur; et expleta concupiscentia, iterum foeda libido renascitur. In jecore enim est concupiscentia; vultur vero amat **mortuorum cadavera**.	Vulture is not in First family bestiary. Etym: 12 Vultur a volatu tardo nominata putatur: magnitudine quippe corporis praepetes volatus non habet. Harum quasdam dicunt concubitu non misceri, et sine copula concipere et generare; natosque earum paene usque ad centum annos procedere. Vultures autem, sicut et aquilae, **etiam ultra maria cadavera sentiunt**; altius quippe volantes multa, quae montium obscuritate celantur, ex alto illae conspiciunt.	

Appendix 12

Table 12.3: First Family Bestiary Chapters in Order with *Speculum Ecclesiae* Correspondences

Chapter No. in Bestiary	Animal from First family Bestiary and *Speculum Ecclesiae PL* refs	No of Refs in Spec Ecc match to B-Is/toto	Quote [Note tints indicate substantial correlations with First family Bestiary]	Notes Running total of animals mentioned in *Speculum Ecclesiae*
1	**Leo / Lion**	12/39		1
	833D Si ecclesia est in honore S. Johannes [Nativity]	1-2 of 12	Per leonis figuram Marcus monstratur, a quo Christus a mortuis ut leo resuscitatus memoratur	These lion refs are in bestiary order. (Tercia natura). Cum leena parit catulum, generat eum mortuum et custodit eum mortuum tribus diebus, donec veniens pater eins die tercio insufflet in faciem eius et vivificet eum. Sic omnipotens pater Dominum Nostrum Iesum Christum filium suum tercia die suscitavit a mortuis, dicente Iacob (4. Mos. 24, 9)
	915C Dominica in Palmis		**Leo, fortissimus bestiarum**, perlustrat nemora silvarum; cauda sua terram designat, quam designationem omnis bestia transire formidat. Deinde impetu facto rugiens in silvam irruit, et terrore ejus pavefactas bestias lacerans disrumpit. Per leonem Antichristus intelligitur, cujus potentiae fortitudo omnes reges supergreditur. Et sicut leo silvam circuit . . .	Proverbs 30:30 (later used in the Second family bestiary.) Compare Hippolytus of Rome (d. ca. 235), *Demonstratio de Christo et antichristo*, ch. 6. 'Now, as our Lord Jesus Christ, who is also God, was prophesied of under the figure of a lion, on account of His royalty and glory, in the same way have the Scriptures also aforetime spoken of Antichrist as a lion, on account of his tyranny and violence. For the deceiver seeks to liken himself in all things to the Son of God. Christ is a lion, so Antichrist is also a lion; Christ is a king, so Antichrist is also a king.' HA draws on Book of Daniel too on S Michael. http://www.earlychristianwritings.com/text/hippolytus-christ.html
	916C		Draco etiam et leo diabolus appellatur: draco quia per occultas temptaciones	

	Dominica in Palmis		insidiatur; leo quia per manifestas persecutiones subvertere conatur. Draco fuit cum Dominum occulte temptavit; leo exstitit, [Col.0916B] cum eum manifesta persecutione invasit. Sed Dominus leonem et *draconem conculcavit*, cum et temptationem humiliter et persecutionem pacienter toleravit. Unde de temptatione ejus cantamus: Draconem conculcabis; hodie autem de passione; *Libera me de ore leonis*.	
	930A De Paschali Die	3-4	Solum, inquam, tartarum amara tristicia afficit, quia hodie fortem leonem fortior leo de tribu Juda vicit, et praedam quam insaciabilis infernus devoravit, ad superos remeans, in coelesti palacio locavit.. . .	Ch. 1: Sic et Salvator Noster „spiritualis leo de tribu. Iuda, radix Iesse, filius David" (Apoc. 5, 5), missus a superno patre, co-operuit intelligentibus vestigia deitatis sue. (Mann, p. 37)
	933D-934A		Populus Dei ab hostibus olim affligebatur, sed Samson ad eruendum eum per angelum nasciturus praenunciabatur. Qui natus Nazaraeus, id est sanctus vixit, et spiritus fortitudinis opera ejus direxit. Postquam crevit, ad gentem hostium pergens, leonem in via fregit. De cujus cadavere postmodum mel sumpsit, uxorem alienigenam duxit, problema de melle et leone conviviis proposuit, praemium solutoribus spopondit. . . In via leonem confregit, dum ipse via ad vitam in via hujus mortalitatis diabolum, qui tanquam leo rugiens circuit quaerens quem devoret, in [Col.0934B] cruce devicit. Mel de cadavere ejus sumens manducavit, dum dulces electorum animas, quas ille avarus praedo devoravit, de ventre inferi abstrahens sibi incorporavit.	Samson and the lion. B-Is quotes St Peter on lion as figure for the devil in Chapter 21 on the Onager: 'apostolus Petrus de diabolo dicit (1. Petr. 5, 8): „Adversarius noster circuit querens sicut leo quem devoret.' (Mann , p. 54)
	935B-936A De Paschali Die	5-9 of	Horum figura est nobis quoque expressa in animalium natura. Nam fertur quod leo apertis oculis dormiat, et cauda sua vestigia deleat, ne a venatoribus (fo 152, vo) inveniri queat: ita Dominus Christus, leo de tribu Juda, obdormivit et somnum mortis cepit in humanitate, sed vigilavit divinitate. Mysterium nostrae reparationis carne sic celavit quod [Col.0935C] a daemonibus vel persecutoribus indagari non valuit. Dicitur enim quod leaena catulos suos mortuos fundat, et ipsi ad vocem patris rugientis die tercia surgant: sic triduo Christus, qui in sepulchro jacuit mortuus, die tercia surrexit, Patris voce expergefactus, sicut olim de eo praedixit Jacob patriarcha praecipuus: Juda dormiet ut catulus leonis. Quis suscitabit eum? . . .[Col.0936A] Dominus de tribu Juda ut catulus leonis dormivit, cum tres dies in morte delituit, quem Pater in die tercia suscitavit.	B-Is Chapter 1 de cauda sua post tergum cooperit vestigia sua quocumque ierit, ut secutus venator per vestigia eius non inveniat . .. Cum dormierit, oculi eius vigilant . . . Cum leena parit catulum, generat eum mortuum et custodit eum mortuum tribus diebus, donec veniens pater eius die tercio insufflet in faciem eius et vivificet eum. Sic omnipotens pater Dominum Nostrum Iesum Christum filium suum tercia die suscitavit a mortuis (Mann, pp. 37-8)
	941A-B	10-11	Hodie, karissimi, sanctum Marcum implorate pro vestris necessitatibus, qui fuit	Sic et Salvator Noster (Mann, p. 37)

	Si populous in Majori Letania confluxerit, sermonem Christus resurgens		quasi unum de quatuor paradysi fluminibus. Qui formam leonis gerit, quia in deserto hujus mundi vox praedicationis ejus ut leonis personuit. Unde et evangelium ejus in paschali [Col.0941B] die legitur, quia Christus ut leo resurrexisse describitur.	Sic omnipotens pater Dominum Nostrum Iesum Christum filium suum tercia die suscitavit a mortuis (Mann, p. 38)
	958B De Ascensione Domini	12	Hoc expressit Ezechiel per quatuor animalia (Ezech. I) quae postmodum vidit Johannes Agnum die ac nocte laudantia (Apoc. IV). Christus namque erat homo nascendo, vitulus moriendo, leo resurgendo, aquila ascendendo	Lion breathing life into cubs signifies Christ's resurgence
	1076D Dominica XXIII		Illo tempore Antichristus regnabit, qui totum orbem diversis modis conturbabit, nam cunctos principes [Col.1076D] sibi per pecuniam attrahit; cum divitibus in occultis, ut leo in insidiis ad decipiendum sedet; clerum per mundanam sapientiam decipiet cum verba contra Altissimum proferet; religiosos signis et prodigiis seducet, quando etiam ignem de coelo descendere faciet; vulgus terrore concutiet, cum maxima persecutio in Christianos saeviet.	HA using Lion as a figure for the opposite of Christ: Antichrist, see Hippolytus of Rome Antichristo, ch. 6.
2	**Autalops / Antelope**	No matches		
3	**Lapide igniferi / Firestones**	No matches		
4	**Serra / Sawfish or Sailfish**	No matches		
5	**Chelindro / Caladrius / Caradrius**	3 /3		2
	810D Chapter incipits	1 of 3	XXI. *Elevatus est sol et luna*. Hic habes de triumpho Romanorum regum. De versu psalmi: Benedices coronae anni benignitatis. De ascensionis ejus mysterio. De evangelio: *Recumbentibus undecim discipulis*. De aquilae volatu. De caradrio et ascensionis Domini loco	Convertit se ad nos gentes, tollens infirmitates nostras, et peccata nostra (Ps. 53, 4) portans exaltatus est in ligno crucis. „Ascendens enim in altum, captivam duxit captivitatem nostram, dedit dona hominibus (Eph. 4, 8). Mann, p. 40)
	958B De Ascensione Domino	2-3 of 3	Est avis albicolor quae caradrius vocatur, per quam aeger utrum evadere possit probatur. Adducta enim ad aegrum, si moriturus erit faciem ab eo avertit; si vero victurus visum in eum fortiter dirigit et infigit; hianti ore aegritudinem ab eo bibit, in altum contra radium solis volat, infirmitas hausta de eo exudat, aeger sospitate exultat. Caradrius albus est Christus de Virgine natus. Hic ad aegrum adducitur dum a Patre ad infirmum genus humanum mittitur; qui faciem suam a Judaeis avertit [Col.0958C] eosque in morte reliquit, ad nos autem vultum convertens a morte revocavit et infirmitatem nostram crucem subiens ipse portavit, sudorque sanguinis de eo manavit. Deinde in alta coelorum cum carne nostra ad Patrem volavit et perpetuam salutem omnibus donavit.	B-Is Ch. 5, p.40 totus albus est. . . Caladrius igitur personam accepit Nostri Salvatoris.
6	**Pelicano / Pellicanus / Pelican**	3 / 3		3

	810B Chapter incipit	1 of 3	XIX. Haec est dies quam fecit Dominus. Hic habes laudes, salutem, sequentiam, evangelium Maria Magdalena. Item de Josepho, de Samson historia et ejus significat mystica; de leonis, de foenicis natura. (fo 4) De versu: Quis est iste qui venit de Edom. Item de pellicano, et de patrum quodam praecipuo in fornum (sic) lapso et reparato.	
	936C De Paschali Die	2-3 of 3	Fertur etiam quod pellicanus in tantum pullos suos diligat, ut eos unguibus interimat. Tercia vero die prae dolore se ipsum laceret et sanguis de latere ejus (fo 154) super pullos distillans eos a morte excitat. Pellicanus significat Dominum qui sic dilexit mundum ut pro eo daret Filium suum unigenitum, quem tercia die victorem mortis excitavit et super omne nomen exaltavit.	Tercia vero die mater eorum pereuciens costam suam aperit latus suum et ineumbit super pullos et effundit sanguinem suum super corpora filiorum suorum mortuorum, et sie sanguine suo suscitat eos a mortuis. Ita et Dominus Noster Iesus Christus. . . (Mann, p. 41)
7	**Nicticorax / Night Owl**	No matches		
8	**Aquila / Eagle**	10 /13		4
	808A Chapter V incipit	1 of 10	V. Descendi in hortum nucum. In hoc invenies de Madianitis et de Gedeone et de circumcisione, et quid haec omnia significent. Item de aquila senescente et de vita sancti Basilii.	
	808D Chapter IX incipit	2 of 10	IX. Venite, filii, audite me. In hoc invenies generales admonitiones ad sacerdotes, ad judices, ad divites, ad pauperes, ad milites, ad mercatores, ad [Col.0809A] rusticos, ad conjugatos; et de aquila; et praeter haec multa bona exemplaria.	
	810D Chapter XXI incipit	3 of 10	XXI. Elevatus est sol et luna. Hic habes de triumpho Romanorum regum. De versu psalmi: Benedices coronae anni benignitatis. De ascensionis ejus mysterio. De evangelio: Recumbentibus undecim discipulis. De aquilae volatu. De caradrio et ascensionis Domini loco.	
	812B Chapter XXVII incipit		XXVII. Radix Jesse qui stat in signum populorum. ... De S. Clemente. Ibi invenitur de ejus patre et matre et filiis ejus Niceta et Aquila.	
	833D Si ecclesia est in honore sancti Johannis, ista sit vox de eo praedicantis	4 of 10	Per aquilae similitudinem Johannes declaratur, a quo Christus in gloriam Patris convolasse manifestatur	
	842C In octavis Domini rarius debes sermonem facere, ne vilescat, et ut verbum Dei parcius dictum auditoribus	5 of 10	Et ut in Christo per omnia innovemur, per aves etiam edocemur. Dicitur quod aquilae senescenti cornu oris in tantum incurvetur ut etiam usu edendi privetur; quae hoc sentiens tandiu ad petram acuit donec curvitas illa prosilit et sic ad esum recuperatur et denuo ejus juventus innovatur. Sic nos, karissimi, cum in flagitiis senescimus, et ab esu vitae deficimus, debemus per confessionem ad	

	dulcescat. Pro tempore quoque debes aliquando sermonem breviare, aliquando vero prolongare.		petram Christum currere, et per poenitentiam duritiam maliciae nostrae acuere, et tunc in nobis illa juventus per gratiam renovatur quae nobis in baptismate per Spiritum sanctum dabatur.	
	869A-B Sermo generalis: de cojugatos	6-7 of 10	Aquila pullos suos contra radium solis ungue suspendit; qui irreverberato visu jubar solis intendit, **[Col.0869B]** huic curam pastus ut proprio partui impendit; qui vero visum a sole deflectit, hunc de adulterio alterio [alterius?] aquilae conceptum deprehendit, pastum ei subtrahit, de nido ut alienum ejicit. Ita Christus pastum sui corporis illi non impendit, de nido paradysi repellit, qui inmundicia luxuriae sordescit.	
	873A Dominica in Quinquagesima		Heae sunt geminae alae quibus sancti ad coelestia sublevantur, sicut propheta testatur. Sument, inquit, sancti pennas ut aquilae et volabunt (Prov. XXIII). Sicut ergo avis sine duabus alis se non valet in aera sublevare, ita nullus potest sine duobus mandatis ad coelestia transvolare. Ideo [Col.0873B] et in duabus tabulis erant scripta decem legis praecepta.	
	888A Dominica II in Quadeagesima	8 of 10	Nam legitur quod aquila senescens a pullis suis pascatur usque dum in pristinam juventutem renascatur. Similiter fertur quod merops, senescens, a pullis suis nutriatur. Cyconia quoque, senectute gravata et plumis nudata, a pullis alis circumvelatur et cibo assiduo recreatur. Et si talia exercent volucres, quanto magis decet ut ea exempleant homines? Elemosinis redimite vos a peccatorum et poenarum periculo	
	958A De Ascensione Domini	9-10 of 10	Hujus sacri diei festa sunt nobis etiam per aves expressa. Aquila omnibus avibus altius volat et in ipsum radium solis oculorum aciem vibrat; cum vero pullos suos ad volandum provocat, super eos volitans et alas suas expandens, in remigium alarum suarum assumit, ad volandum instruit; sic Christus omnibus sanctis sublimius alta coelorum penetravit dum cum Pater prae omnibus angelis in dextera (fo 180) sua exaltavit. Hic alas crucis super nos expandit, a daemonibus defendit, de duro servicio assumens in filios adoptavit, atque in humeris suis ut ovem perditam ad gregem reportavit; super nos volitavit, ad volandum provocavit, quando aethera scandens nos membra ejus bonis operibus sequi se caput demonstravit. [Col.0958B] Hoc expressit Ezechiel per quatuor animalia (Ezech. I) quae postmodum vidit Johannes Agnum die ac nocte laudantia (Apoc. IV). Christus namque erat homo nascendo, vitulus moriendo, leo resurgendo, aquila ascendendo.	
	1029D		Porro Niceta et Aquila fratres ejus tunc nominati erant, a Symone Mago seducti	Refers to brothers Niceta and Aquila who

	S. Clemente		et ejus magisterio discipuli introducti. Cum autem Symon Magus publica disputatione Petri esset conclusus, profugissetque confusus, ipsi, relicto Symone, Petro adhaerent atque baptizati veram fidem omnibus tenent.	spurned Simon Magus to follow St Clement
9	**Foenicis / Fenix / Phoenix**	4/4		5
	810B Chapter XIX incipit	1 of 4	XIX. *Haec est dies quam fecit Dominus.* Hic habes laudes, salutem, sequentiam, evangelium *Maria Magdalena.* Item de Josepho, de Samson historia et ejus significat mystica; de leonis, de foenicis natura. (f° 4) De versu: *Quis est iste qui venit de Edom.* Item de pellicano, et de patrum quodam praecipuo in fornum (*sic*) lapso et reparato.	
	936 A-C De Pascali Die	2-4 of 4	Hoc quia futurum erat Deus olim per aves etiam expresserat. Foenix namque ultra quingentos annos vivit, et tunc sarmenta de odoriferis arboribus in nidum suum colligit, percussisque alis ab ardore solis incenditur, in nido comburitur, tercia die in prioris aviculae formam restituitur. Foenix dicitur rubeus, et est Christus de quo dicitur: Quis est iste qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? (Isa. [Col.0936B] LXIII). Edom, quod dicitur rufus, est Esau appellatus, propter rufum pulmentum quo a fratre suo Jacob est cibatus. A quo dicta est regia Idumaea, in qua caput regni erat civitas Bosra? In hac Job regnavit, qui sua infirmitate Christi passionem praefiguravit. Christus de Edom venit, dum a gentibus passus, caro ejus sanguine rubuit. Vestis ejus in Bosra tinguitur, dum in Hierusalem, quae caput regni fuit, vestis ejus sanguine aspergitur. Hic ut foenix sarmenta odoriferarum arborum in nidum collegit, dum scriptis prophetarum Hierusalem implevit. Eisdem vero sarmentis in nido comburitur, dum secundum dicta prophetarum in Hierusalem in igne passionis consumitur. Tercia die avis reparatur, [Col.0936C] quia Christus tercia die suscitatur a Patre.	De hac dicit Phisiologus, quia expletis quingentis annis vite sue intrat in lignis libani et replet utrasque alas diversis aromatibus. [Fenix, arabie avis, dicta, quod colorem feniceum habeat, vel quod sit in toto orbe singularis et unica. Nam arabes singularem et unicam fenicem vocant. Hec quingentis et ultra annis vivens, dum se viderit senuisse, collectis aromatum (fol. 135 b 1) virgultis rogum sibi instruit et conversa ad radium solis alarum plausu voluntarium sibi incendium nutrit, sieque iterum de cineribus suis resurgit.] (Mann, p. 43, Is. *Etymologiae*) Edom is mentioned in *Columbis* , p. 66
10	**Huppupa / Epopa / Hoopoe**	No matches		
11	**Formica / Ant / Minute animals**	1		
	892B Dominica Tercia	1 of 1	Ut ad hanc haereditatem proprios labores summopere [Col.0892B] tendamus, oportet ut de minutis vermiculis exempla sumamus. **Formica** etenim tota aestate totis viribus laborat, quo cibum in hieme habeat. Ita nos, karissimi, dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes (Gal. VI), quia tempore suo vitam aeternam proinde tenemus.	Formica Ch 11 Neither bees nor silkworms nor spiders in First family bestiary but from Etymologiae

			Apis quoque de variis floribus colligit et nectar ad dulcem potum et ceram ad lumen construit. Ita nos de scriptis et exemplis sanctorum dulcia verba et facta colligamus, et pocula praedicationis proximis praebeamus, ut lumen aeternae vitae habeamus. **Bombices** etiam vermiculi sericum magno studio elaborant et mundum prae omni decore exornant. Ita [Col.0892C] nos animas nostras decoribus (sic) actibus ornemus, ut cum Rege gloriae regnemus. **Aranea** quoque toto annisu telae insudat, ut etiam vitam in laborando exuat; ita nos vestes virtutum per bonam operationem, dum vacat, contexamus, ut non nudi, sed vestiti (II Cor. V) in die Domini coram angelis appareamus. Et ut pietas Domini in mentibus nostris dulcescat, karissimi, de salvatione Thaïdis dulcorem capiat.	
12	**Sirene / Syrenes / Sirens**	1 of 4		6 (No onocentaurs)
	808B Chapter VIII incipit	1 of 5	VIII. Lapidem caliginis, etc. In hoc invenies de visione et sacrificio Abrahae et de eorum significatione. Item de visione in uno lecto dormientium, et molentium, et agrum colentium, et eorum mysterium. Item de peregrinatione, et captivitate, et reversione Judaica, et de eorum interpretatione mystica. Item de tribus Sirenibus et earum significatione. Insuper lectionem evangelii de LXX expositum (sic). Postea de S. Sebastiano, de [Col.0808C] S. Agnete, de S. Vincentio, de S. Paulo, de S. Blasio, de S. Agatha.	Ch 12 Siren a figure for duplicity like the Ononcentaur
	855B [Dominica in Septuagesima] Haec saepius intermisce sermonibus tuis. Nam hujuscemodi verbis eis fastidium tollis.	2 of 5	Saeculi sapientes scribunt [Col.0855D] tres Syrenes in insula maris (fo 54) fuisse et suavissimam cantilenam diversis modis cecinisse. Una quippe voce, altera tybia, tercia lyra canebant. Haec habebant facies mulierum, ungues et alas volucrum. Omnes naves praetereuntes suavitate cantus sistebant, nautas somno oppressos lacerabant, naves salo inmergebant. Cumque quidam dux Ulixes necesse haberet ibi praeternavigare, jussit se ad malum navis ligare, sociis autem cum cera aures obdurare, et sic periculum illaesus evasit et eas fluctibus submersit. Haec sunt, karissimi, mystica, quamvis per inimicos Christi scripta. Per mare istud saeculum intellegitur quod continuis tribulationum procellis volvitur. Insula est mundi gaudium quod crebis doloribus intercipitur, sicut litus crebris [Col.0856B] undis inpetitur. Tres syrenes, quae suavi cantu navigantes demulcendo in somnium vertunt, sunt tres delectationes quae corda hominum ad vicia molliunt et in somnium mortis ducunt. Quae humana voce cantat est avaricia, quae suis auditoribus hujuscemodi modulatur carmina. Multa oportet te congregare, [Col.0856C] ut possis famam nominis tui ubique dilatare, sepulchrum quoque Domini et alia loca visitare, ecclesias restaurare, pauperes et consanguineos tuos adjuvare. Tali pestifero cantu cor avari demulcet usque dum eum sopor mortis opprimet: et tunc carnem ejus lacerat, navim fluctus devorat,	HA compares Sirens attracting ships to the rocks, to women who wreck the ship of the Church by sinfulness

			quia hic miser violenter doloribus a divitiis suis evellitur et aeternae flammae inmergitur. Quae canit tybia est jactantia, quae suis haec profert cantica: Juvenis es et nobilis, debes te praeclarum exhibere universis. Nulli inimicorum tuorum debes parcere, sed omnes quibus praevalere potueris occidere. Tunc dicunt te bonum militem esse. Alia canit haec: Hierosolimam debes pergere, multas eleemosinas tribuere. Tunc fies famosus et ab omnibus diceris bonus. Conversis [Col.0856D] autem concinit sic: . . . Facies habebant mulierum quia nil ita mentem hominis a Deo alienat quam amor mulierum. Alas habebant [Col.0857A] volucrum, quia semper est instabile desiderium mundanorum; nam nunc hoc vel hoc appetunt; nunc vero illud et illud concupiscunt. Ungues etiam habebant volucrum, quia quos ad peccata protrahunt, doloribus lacerantes, ad inferni cruciatus rapiunt. Ulixes dicitur Sapiens. Hic illaesus praeternavigat, quia Christianus populus vere sapiens in navi Ecclesiae mare hujus saeculi superenatat. Timore Dei se ad arborem navis, id est ad crucem Christi, ligat; sociis cera, id est Incarnatione Christi, auditum obsigillat, ut a viciis et concupiscentiis cor avertant et sola coelestia appetant. Syrenes submerguntur, quia concupiscentiae ab eis vigore spiritus praemunitur. Ipsi illaesi evadunt periculum, quia per victoriam ad sanctorum perveniunt gaudiorum [gaudia].	
	In Annunciatione S Mariae	5 of 5	Ecce Maria, quae aliquando cantu **syrenarum** illecta diu naufragium pertulit, tandem emergens, per stellam maris periculum evasit et portum salutis attigit. Hanc maris stellam omnes qui praeviam secuti sunt ad portum salutis applicuerunt.	Mary as antidote to Sirens guiding ship to safety
13	**Ericius / Herinaceo / Hedgehog**	2		
	859A De S. Sebastiano		Beatus vero Sebastianus cum de primis imperatoris amicis esset et [Col.0859A] multos ad martyrium corroborasset, a paganis comprehenditur, ydolis immolare compellitur; quo renuente, jussu imperatoris in campo ad stipitem ligatur, a militibus sagittatur. Qui cum velut **ericius** esset sagittis repletus, relinquitur in campo semivivus. Postea convalescens Christum publice praedicavit, et tunc tamdiu fustibus caeditur donec spiritum exhalavit.	Mann Ch. 13 Refers to Saint’s martyrdom by arrows
	938A-B [Paschali] Haec in octavo vel in qualibet		Est belua corcodrillus nomine, vicenorum pedum in longitudine. Haec interdiu in aquis, nocte vero moratur in terris. Praetereuntes invadit, lacerat, devorat; in sole aperto ore dormiens recubat. Est et alia bestia nomine enidrus spinis repleta [Col.0938B] velut ericius.	HA has mixed up enidrus Hydrus who is swallowed by the crocodile (Ch 19) and ericius (Ch. 13) the hedgehog
14	**Ibice / Ibis**	No matches		
15	**Vulpe / Vulpis / Fox**	1		

	934A De Paschali Die	1 of 1	Porro cum ipse in patriam ad patrem et matrem revertitur, uxor ab alio corrumpitur, quod ipse reversus **vulpibus** et igne ulciscitur (Judic. XIII-XVI).	Mann Ch. 15
16	**Monocero / Unicorn**	3		7
	807A Chapter I incipit Nativity		I. Laetentur coeli, de nativitate Domini, in quo invenies de purpureo circulo circa solem, et quod brutum animal humana voce sit locutum; et evangelium Exiit edictum expositum. De fonte olei qui Romae erupit et in Tiberim cucurrit. Item quid significet quod hodie celebrantur tres missae. De unicorni, de sancta Anastasia et Eugenia.	Mann Ch. 16
	819A Hic fac finem si velis. Si autem tempus permittt added haec [Nativity]	2 of 3	Ysaac est Christus, qui dicitur gaudium, qui est plenum gaudium fidelium. Hanc omnes prophetae multis modis praedixerunt. Hanc etiam ipsae bestiae futuram figuris expresserunt. **Unicornis** dicitur bestia uno tantum [Col.0819B] cornu ferocissima; ad quam capiendam virgo puella in campum ponitur, ad quam veniens, et se in gremio ejus reclinans, capitur. Per bestiam hanc Christus exprimitur, per cornu ejus insuperabilis fortitudo exprimitur. Qui in uterum Virginis se reclinans captus est a venatoribus, id est in humana forma inventus est a suis amatoribus.	
	847A-B De Epiphania Domini	3 of 3	Stella quae de Jacob orta fulsit est Christus qui de genere Israel mundo illuxit, cujus virtus ut **unicornis** fuit; qui omnia obstantia cornu supprimit, quia Christus principatus [Col.0847B] et potestates mundi cornibus crucis perdomuit, et jam dudum cuncta regna suo imperio subdidit. Puellae ornatae cum quibus populus fornicatur et ad ydolatriam inclinatur, sunt pompae et illecebrae mundi quibus populus irretitur et diabolico cultui subjicitur	
17	**Castor / Beaver**	No matches		
18	**Hiena / Hyena**	No matches		
19	**Hydrus / Idrus / Hydra**	2		8
	810C Chapter XX incipit	1 of 2	XX. Christus resurgens. Hic habes de eptacephalo dracone, de corcodrillo, de **enidro**.	Mann Ch. 19 on Hydrus
	938A-B Haec in octavo [Paschali]	2 of 2	Est belua **corcodrillus** nomine, vicenorum pedum in longitudine. Haec interdiu in aquis, nocte vero moratur in terris. Praetereuntes invadit, lacerat, devorat; in sole aperto ore dormiens recubat. Est et alia bestia nomine **enidrus** spinis repleta [Col.0938B] velut ericius. Haec luto se involvens apertum os corcodrilli ingreditur, moxque ab eo deglutitur. Quae cuncta interna ejus spinis terebrat, et enecata bestia viva remeat. Per corcodrillum diabolus declaratur, quia ante Christi adventum in fluxis cordibus gentilium, nunc autem in aridis mentibus Judaeorum versatur. Hic praetereuntes devorat, quia cunctos ante Christi passionem obeuntes ad tartara	

			rapiebat. Sed et adhuc aperto ore fluenta Jordanis absorbere inhiat, quia avidus baptizatos etiam devorare festinat. Bestiola spinosa est Christi caro nostris miseriis aerumnosa. Haec se luto involvit, dum obprobriis mortis succubuit. Beluae os ingreditur, dum ab insaciabili inferno devoratur. Sed interna beluae eviscerat et [Col.0938C] victrix egreditur, quia Christus infernum despoliat et victor ad astra revertitur.	
20	**Dorcon / Dorcas /Caprea / Goat**	No matches	But see hircus above and caper is mentioned twice but not related to bestiary	
21	**Onager / Wild Ass**	No matches	19 matches for asinus but they are biblical references	
22	**Simia / Ape**	No matches		
23	**Fulica / Coot**	No matches		
24	**Pantera / Panthera /Panther**	2		9
	Chapter XIII incipit	1 of 2	XIII. Esto consentiens. Hic invenitur de tintinnabulo, de panthera, de Hierusalem; et evangelium: Egressus Jesus. Item de merope, de ciconia, de Thabita, de Tobia, de Petro thelonario	Mann Ch 24, p. 5658
	887A Dominica II in Quadragesima	2 of 2	Est bestia nomine panthera, variis coloribus decora. Haec silvam ingreditur, diversis herbis vescitur, et deinde in petra stans vocem emittit, et omnis turba bestiarum in circuitu accurrit. Solus draco fugit. Tunc suavem odorem eructat et omnes languores sanat (fo 92). Per hanc bestiam significantur sacerdotes multis virtutibus discolores, quos convenit silvam Scripturae ingredi, variis sententiis [Col.0887B] ut herbis repleri, deinde in petra Christo bonis operibus stare, populum undique convocare, et tunc salubrem Scripturae odorem efflare, et aegros morbis linguae medicamine curare, draconem diabolum ab eis effugare.	Panther figure for Christ in bestiary since all the animals areattracted to it by its sweetness of breath. HA uses it as figure for preaching as Christ did
25	**Aspidicelonis**	No matches		
26	**Perdix / Partridge**	3		10
	Chapter XXVII incipit	1 of 3	De perdice et ejus significatione.	
	1042B Dominica I Post Pentecosten	2-3 of 3	[Col.1042B] Est avis perdix nuncupata quae fovet ova ab alia ave furata; postquam pulli exeunt, audita voce matris ad eam redeunt. Deus Pater duos primos homines quasi duo ova in nido paradysi posuit; quos perdix diabolus, perditor animarum, furatos fovit dum seductos a Deo omnem maliciam docuit. Qui de testa exeuntes ad matrem reversi sunt quando tunicam peccati excientes [exuentes], ad matrem, scilicet Dei sapientiam Christum, redierunt.	Mann Ch 26, pp. 59-60 Partridge chicks recognise their mother and return to her
27	**Mustela / Weasel**	2		11
	Dominica in Palmis	Both	Basiliscus autem, qui et regulus, mortiferum [Col.0915B] quadrupes animal legitur, cujus flatum omne quod hauserit moritur. Aves etiam desuper volantes, ejus flatu praefocantes, moribundae decidunt et pennas quasi igni exustas	Mann Ch. 27, Weasel is the antitype to the Asp

			amittunt. Hic pestifer, cum omnia mortificet, a **mustela** superatus morte tabescet. Basiliscus mortem designat quae cuncta suo tactu a vita disgregat. Aves ab alto per flatum dilabuntur, quia justi etiam, morte tacti, a vita exuuntur. Hic quatuor pedibus graditur, quia IIII modis humanum genus ad mortem trahitur, scilicet: per primi mandati praevaricationem, per naturalis legis violationem, per scriptae legis transgressionem, per Evangelii despectionem. Hunc mustela superat, quia caro Christi mortem moriendo enecat.	
28	**Assida / Ostrich**	No matches		
29	**Turtur**	4		12
	850D In Purificatione Sanctae Mariae	1-3 of 4	Karissimi, si nos cupimus in templo coelesti Christum suscipere, oportet nos in templo Ecclesiae nunc hostias cum Dei Genitrice offerre. In lege erat constitutum ut divites mulieres purgandae agnum in sacrificio darent, pauperes vero duas columbas vel par turturum immolarent (Levit. XII). Per agnum vitae innocentiam, (fo 48), per turtures vero moerentium designatur poenitentia; pro cantu namque gemunt et moesta suspiria edunt. Quia igitur non [Col.0851A] possumus Deo offerre agnum innocentiae, offeramus turtures poenitentiae. Et duos (sic) offeramus, ut videlicet jugiter defleamus quod paradysi gaudia amisimus, ob hoc quod ea quae facere debuimus omisimus, vel quod supplicia tartari promeruimus, ob hoc quod multa quae non debuimus commisimus.	Turtledoves in Ch. 29, pp. 62-3 of Bestiary are likened to faithful wives cooing their love, HA turns them into women wailing in penitence.
	1046B De Sancto Alexio	4 of 4	Mater vero scissa veste ejulans accurrit, flebili voce flumen lacrimarum fundit. Porro nobilis sponsa multa laude digna, rupto speculo, miserabiliter sponsum suum lamentatur, se turturem imitaturam protestatur, quae cum comparem amiserit non ultra alium [Col.1046C] eligit.	
30	**Cervus / Stag**	2		13
	Chapter VI incipit	1 of 2	VI. Surge, illuminare, Hierusalem. In hoc invenies, post multum, evangelium expositum: Cum natus esset Jesus. Item de Balaam et ejus prophetia, et quod asina fuit locuta, et alia multa et eorum mysteria. Item de (fo 2) baptismo Christi et renovatione cervi. Nuptiae factae sunt evangelium etiam est hic expositum. Item unde festum sit ortum. De renovatione serpentis.	Mann; ch. 30, p. 63 Stag renews itself in water Kills the snake by its breath and water from its mouth, figure for cleansing baptism
	847C De Epiphania Domini	2 of 2	Fertur quod cervus, post [leg. postquam] serpentem deglutiverit, ad aquam currat, ut per haustum aquae venenum ejiciat; et tunc cornuam (sic) et pilos excutiat et sic denuo nova recipiat. Ita nos, karissimi, post peccatum, debemus ad fontem lacrymarum currere et venenum peccatorum a nobis [Col.0847D] expellere, et cornua superbiae ac pilos mundanae superfluitatis deponere, et cornua fortitudinis contra vicia virtutum resumere.	Figure for poison of sin washed away by tears

31	**Salamandra / Salamander**	No matches		
32	**Columba / Dove**			14
	Chapter XXII incipit	1-2 of 13	XXII. Verbo Domini coeli firmati sunt. Hic habes de operatione sanctae Trinitatis; de VII diebus festivitatis ejus; de VII mulieribus quae virum unum apprehenderunt; de VII donis Spiritus sancti; de [Col.0811A] bis septenis donis quae habebimus in corpore et in anima; item quod [leg. quot] modis sint haec olim praefigurata et praenuntiata: in VII lucernis, in VII columnis, in VII oculis, in VII cornibus, in VII naturis columbae. Item de versu: Ecce quam bonum et quam. De lectione dum complerentur. De columba ramum olivae ad archam reportante. De digito Dei, de jubileo, de blasphemia Spiritus; de VI maximis diebus.	Mann Ch. 32 Not including biblical references to Noah's Ark and dove and olive branch Seven Natures of the Dove used by Hugh of Fouilloy for *Aviarium*, based on bestiary but here HA is using the number seven
	831D Si ecclesia est in honore sancti Johannis, ista sit vox de eo praedicantis.	3-7 of 13	Qui sunt hii qui ut nubes volant et quasi **columbae** ad fenestras suas (Isa. LXVI). (fo 26 vo) Nubes pluviam portant et aridam terram irrigant. Columbae autem, cum per fenestras prospiciunt, non alias aves ut accipitres lacerare cupiunt. Sancti apostoli, karissimi, nubes fuerunt, qui arida corda habundanti doctrinae pluvia largiter irrigaverunt; ubi gaudebant [Col.0832D] messem multam succrescere, unde sperabant se fructum centuplum in gaudio metere. Quasi columbae ad fenestras suorum oculorum mundana prospexerunt, quia mulieres, non ad concupiscendum ut adulteri, sed simplici et casto intuitu aspexerunt, et nichil de terrenis ut avari desideraverunt. [Col.0833A] Ex quibus sanctus Johannes evangelista erat. Nubes affluentissima, qui sua doctrina melliflua ubique perfudit orbis climata quadrifida. Etiam felle carens invidiae, ut **simplex columba**; unde a Domino in templo suo, id est in Ecclesia, locatus est ut firma columba. Praecipue castitatis mundicia radiabat vita. Doctrina, miraculis cunctas Ecclesias illustrabat.	Links doves to the stained glass windows, the eyes of the church for doves are multi-coloured, as discussed in bestiary and at length later in the Aviarium
	847B-C Epiphania	8-9 of 13	Hodie etiam, dilectissimi, Christus a Johanne in Jordane post triginta annos baptizatur, et coelum ei reseratur, et Spiritus sanctus in columbae speciem super eum descendisse memoratur, et paterna vox **[Col.0847C]** dilectum Filium protestatur **(Matth. III)**. Dominus, karissimi, non sua, sed nostra crimina lavit, et nobis baptisma suo ingressu consecravit. Coelum ei patet et Spiritus, descendens in eo manet, quia qui in ejus nomine baptisma consecuntur, Spiritu sancto replebuntur; et si **columbae simplicitatem** imitantur, in coelum cum Christo exaltantur. Per bestias etiam informamur ut veterem vitam deponentes nova induamur.	On baptism and John the Baptist and the Holy Spirit as a dove, the simplicity of the Dove lauded joining Christ in heaven. Beasts inform us to leave the old life and renew ourselves.

	850D In Purificatione Sanctae Mariae	10 of 13	Karissimi, si nos cupimus in templo coelesti Christum suscipere, oportet nos in templo Ecclesiae nunc hostias cum Dei Genitrice offerre. In lege erat constitutum ut divites mulieres purgandae agnum in sacrificio darent, pauperes vero duas columbas vel par turturum immolarent (Levit. XII). Per agnum vitae innocentiam, (fo 48), per **turtures** vero moerentium designatur poenitentia; pro cantu namque gemunt et moesta suspiria edunt.	Turtur Ch. 29
	962B Pentecosten De VII naturis columbae	11 of 13	Columba in petra nidificat, quia Spiritus sanctus in Christo corporaliter habitat. Alienos pullos nutrit dum errantes a regno Dei alienos per poenitentiam reducit. Pura grana eligit, quia bonos de malis ut grana de paleis secernit. Felle caret, quia malicia eos evacuat quos possidet. Non ledit rostro, quia [Col.0962C] Spiritu sancto repletur. Non insidiatur proximo, juxta fluenta habitat, quia Spiritus sanctus in sapientibus mansitat. Gregatim volat, quia congregatis in nomine Domini Spiritus sanctus sua munera donat. Unde propheta: Ecce, inquit, quam bonum et quam jocundum habitare fratres in unum. Sicut unguentum in capite quod descendit in barbam barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti ejus, sicut ros Hermon qui descendit in montem Syon (Psal. CXXXII).	Uses seven natures of the Dove from bestiary but focuses on colour – visual emphasis linked to stained glass
	1105A Sermo primus	12-13 of 13	Turres sunt Ecclesiae praelati, campanae eorum praedicationes. Ista domus significat templum Hierosolymis, unde ejecit Dominus vendentes et ementes columbas (Matth. XXI, 12). Columbae sunt spiritualia dona. Omnes ergo qui ecclesias, vel ordines, aut aliquod spirituale donum emunt vel vendunt de hoc templo, id est de sancta Ecclesia cum Simone [Col.1105B] Mago separantur, et in ignem aeternum mittuntur.	
33	**Arbore Persico / Peredixion Tree**	2		**15**
	807C Chapter IV incipit	1of 2	IV. Isti sunt sancti. In hoc invenies de tribus regibus [Col.0807C] Chaldaeis: quomodo persecutus est eos Herodes usque in Tharsum Ciliciae. De introitu Christi in Aegyptum. De arbore Persico, daemonibus consecrato, coram Salvatore nostro usque ad terram inclinato. Item de juvene et ejus uxore usque ad [Col.0808A] mortem constuprata, et de Gabaonitis. Item quid Lia, quid Rachel significent; et haec omnia et alia multa de paganis regibus.	peredixion tree
	835D Si populus in festivitate Innocentum confluxerit, haec de eis loqui licebit.	2 of 2	Interea jubet angelus Joseph cum Maria et puero in Aegyptum pergere, dicens Herodem eum quandoque velle perdere (ibid.). Qui cum in Aegyptum ingrederentur, ad introitum Christi idola corruisse referuntur. Fertur etiam, cum Hermopolim civitatem intrassent, quod arbor Persicus [Col.0837C] alta, daemonibus consecrata, coram Salvatore se usque ad terram inclinasset, quae post multos ibidem annos duruit et suo fructu, vel suco, vel cortice, vel foliis	Mann Ch. 33 In having a dragon at the foot of it, in its leaves being healthy, this presents the same figure of Church as in First family bestiary Peredixion Tree

			multis multa beneficia sanitatum contu	
34	**Elefas / Elephans / Elephant**	2		16
	819C Quae secuntur in summis tantum festiviatibus debes dicere [Nativity]	1 of 2	Haec oratio comparatur flumini in quo agnus possit ambulare et elefas natare. Haec talis est ut eam quilibet simplex discere et intelligere valeat et [Col.0820D] cujusque sapientis ingenium superemineat. Hanc quamvis omnes bene sciatis, nunc eam post me dicere debetis.	
	915D Dominici in Palmis		Draconem maximum serpentem Scriptura docet, qui flato [flatu], veneno, caudae verbere nocet. Hic vi veneni in aere quasi volans levatur, et aer per eum concitatur. Elephanti, castissimo animali, insidians, et pedes ejus cauda alligans, flatu suffocare nititur; sed a moriente ipse opprimitur; de terra vero illa sanguine infecta preciosus color tollitur. Draco maximus serpentium est diabolus, rex omnium malorum. Qui flatu, veneno, caudae verbere interimit, quia cogitatione, locutione, opere animas perimit. Cogitationes inficit flatu superbiae, verbis infundit virus maliciae, cauda constringit mali operis perpetrationem. Per eum aer concitatur, quia spiritualis concordia saepe per illum turbatur. Casto [Col.0916A] animali insidiatur, quia Christum castitatis auctorem, de casta Virgine natum, usque ad mortem persequebatur; sed eo moriente contritus opprimebatur. Porro de terra preciosus rubeus color levatur, quia Ecclesia Christi sanguine decoratur.	HA takes the bestiary elephant which is also pure and chaste and which struggles against the dragon and gives birth in water so the dragon cannot steal the calf, and returns to his theme of blood and sacrifice.
35	**Amos Propheta**	No matches	One metion of Amos, references to Christ as shepherd but not tied to this bestiary chapter	
36	**Adamants / Diamond**	No matches		
37	**Mermecolion / Margarita / Pearl**	4		17
	983A De Sancto Jacobo Apostolo	1 of 4	Vestis summi sacerdotis secundum legem debuit esse XII preciosis lapidibus insignita, quibus XII nomina filiorum Israel essent insculpta (Exod. XXXIX). Summus et verus sacerdos Christus fuit qui Deo Patri hostiam sui corporis pro nobis obtulit. Hujus vestis est Ecclesia, XII apostolis velut totidem **margaritis** ornata; in quibus nomina XII filiorum Israel expressa fuerunt, quia Israel Christum Filium et XII apostolos praesignaverit, et ipsi XII tribus cum omnibus gentibus judicaturi erunt. Aureum quoque diadema gemmis redimitum in capite ejusdem sacerdotis fulgebat dum apostolicus chorus caput [Col.0983B] nostrum Christum cingebat. Hii sancta conversatione ut aurum fulgidi, virtutum gemmis insigniti dum in circuitu orbis coelestem vitam praedicabant, quasi regium diadema sponsam Christi coronabant.	Mann Ch. 37, pp. 71-3, Mermecolion (Oyster) discusses the Pearl

	1028B De Sancta Caecilia	2-4 of 4	Interim narrat Dominus quod quidam thesaurum in agro absconditum invenerit et venditis omnibus [Col.1028B] agrum illum emerit (Matth. XIII). Thesaurus est Christus in Patre, absconditus. Qui in agro latens reperitur dum in Patre manens per contemplationem ei coaeternus invenitur. Pro quo thesauro omnibus venditis ager emitur, quia pro Christo terrenis cunctis spretis facies ejus promerebitur. Iterum dicit quod quidam preciosam margaritam invenerit et datis omnibus eam comparaverit (ibid.). Decor preciosae margaritae est dulcedo coelestis vitae. Quae datis omnibus comparatur dum quis omnibus abrenuntians, cuncta desideria mundi calcans, aeterna dulcedine remuneratur. Iterum dicit quod sagena in mare missa sit quae omne genus piscium concluserit, quam plenam ad litus eduxerint, bonos pisces in vasa elegerint, malos autem foras emiserint (ibid.). [Col.1028C] Sagena est fides catholica ex multis sententiis Scripturarum contexta. Haec in mari laxatur dum in toto mundo a doctoribus praedicatur. In qua omne genus piscium concluditur dum de omnibus linguis, de omnibus populis, de omnibus tribubus, de omni gradu, de omni sexu genus humanum fidei inhaerens Christo subditur; sed sagena plena ad litus pertrahitur cum summa humani generis fine mundi terminabitur. Tunc boni pisces in vasa eliguntur, cum electi per angelos in diversas mansiones pro meritis disponuntur. Mali vero foras mittuntur cum reprobi in caminum ignis perpetuo cruciandi retruduntur. Sancta Caecilia una de prudentibus virginibus [Col.1028D] fuit quae lampade castitatis splendide (fo 268 v) fulsit. Et quia Sponso ardente lampade obviavit, ideo jam cum eo ad nuptias aeternae epulationis intravit. Haec pro thesauro emendo omnia vendidit, quia pro Christo adipiscendo se suaque omnia in morte tradidit. Haec margaritam inventam datis omnibus comparavit, quia cunctas carnis illecebras et mundi pompas contemnens dulcedinem coelestis vitae jam gustavit. Haec ut bonus piscis evangelicae sagenae inhaerens in vas est electa, quia de hoc mundo in perhenne gaudium ab angelis est evecta.	Pearl is linked to BVM and to Christ as it is a gift from heaven
			This completes the chapter title animals of the Laud-type First family Bestiary in Mann edition which are mentioned in *Speculum Ecclesiae*. However, two animals have their own chapter in Laud Misc. 247 and are noted below	
[38/29]	**Aspis**			**18**
	913D Dominica in Palmis		Super aspidem et basiliscum ambulabis et conculcabis [Col.0914D] leonem et draconem (Psal. XC). Aspis est genus [Col.0915A] serpentis, carmina incantantis fugientis. Dum enim incantatur, unam aurem ad terram deprimere, cum cauda alteram obdurare narratur, ne vocem se incantantis audiat et verbis ejus obediat.	8 Mentions in Bestiary, Asp separated from but following Mustela in Laud Misc. 247

			Haec fontes et arbores veneno inficit et sic de eis gustantes interficit. Haec aspis peccatum figurat, quae nobis aures cordis terrenis desideriis obdurat, ne monita Dei nostri audiamus et verbis ejus ad salutem nostram obediamus. Fontem baptismatis et arborem crucis inficit, dum in fide passionis Christi baptizatos flagiciis polluit. Gustantes ex eis interemit, quia verbum vitae et Christi corporis sacramenta gustantes criminale peccatum interimit.. . . 916C Dominus igitur super aspidem et basilicum ambulavit, cum peccatum et mortem sua morte destruens, cuncta nociva suis fidelibus substravit.	
[39/25]	**Draco***	14		**19**
	809D Chapter XVII incipit [There are fifty references to the dragon in the Speculum Ecclesiae not all refer to the bestiary, but mainly to Bible (Daniel), and especially Revelations]	1	XVII. *Super aspidem et basiliscum.* Ubi habes de aspide et basilisco, de leone et **dracone** et eorum **[Col.0810A]** natura. Item qualiter Dominus Lazarum resuscitavit, et qualiter ad passionem venit. De Lazaro quod episcopus postea XXX annis fuerit. Item evangelium: *Cum appropinquassent Hierosolymis,* et: *Ibat Jesus in civitatem Naim;* et eorum mysteria. De quadripertita morte generis humani. Unde dies Palmarum dicitur et colitur. Haec omnia oti [olim?] Hic habes de servo Abraham, de connubio Isaac et Rebeccae, de afflicto populo Judaico sub Pharaone et ejus liberatione; ac profertur de aeneo serpente, de XII exploratoribus, et alia quamplurima et eorum mysteria.	*Draco has 20 refs in Bestiary: 1. Leo (2nd and 3rd nature); 2. Hydra (multa aquas) ; 3. Panthera (inimicum); it forms a separate chapter following Panther in Laud Misc. 247 4. Cervus (one mention); 5. Peredixion Tree (draco crudelis inimicus columbaru m); 6. Elephas (rapit draco pecus ilud)
	Ch. XX incipit	2	XX. Christus resurgens. Hic habes de eptacephalo dracone, de corcodrillo, de enidro. Item quotiens ipsa dies Dominus apparuit. Evangelium Manifestavit [Col.0810C] se. Mentio quoque Babylonicae captivitatis et Aegyptiacae, et quid signant tres dies ante Pascha. Postea de S. Marco, de inventione S. crucis et ejus mysteriis et praesagiis.	
	887A Dominica II in Quadragesima	4-5	Est bestia nomine **panthera**, variis coloribus decora. Haec silvam ingreditur, diversis herbis vescitur, et deinde in petra stans vocem emittit, et omnis turba bestiarum in circuitu accurrit. Solus **draco** fugit. Tunc suavem odorem eructat et omnes languores sanat (fo 92). Per hanc bestiam significantur sacerdotes multis virtutibus discolores, quos convenit silvam Scripturae ingredi, variis sententiis [Col.0887B] ut herbis repleri, deinde in petra Christo bonis operibus stare, populum undique convocare, et tunc salubrem Scripturae odorem efflare, et aegros morbis linguae medicamine curare, draconem diabolum ab eis effugare.	
	913D Dominica in Palmis	6-14	Super aspidem et basiliscum ambulabis et conculcabis [Col.0914D] leonem et draconem (Psal. XC). Col.0915D] Draconem maximum serpentem Scriptura docet, qui flato [flatu],	De elephante Ch 34 serpentem qui inimicus elephantis est.

			veneno, caudae verbere nocet. Hic vi veneni in aere quasi volans levatur, et aer per eum concitatur. Elephanti, castissimo animali, insidians, et pedes ejus cauda alligans, flatu suffocare nititur; sed a moriente ipse opprimitur; de terra vero illa sanguine infecta preciosus color tollitur. Draco maximus serpentium est diabolus, rex omnium malorum. Qui flatu, veneno, caudae verbere interimit, quia cogitatione, locutione, opere animas perimit. Cogitationes inficit flatu superbiae, verbis infundit virus maliciae, cauda constringit mali operis perpetrationem. Per eum aer concitatur, quia spiritualis concordia saepe per illum turbatur. Casto [Col.0916A] animali insidiatur, quia Christum castitatis auctorem, de casta Virgine natum, usque ad mortem persequebatur; sed eo moriente contritus opprimebatur. Porro de terra preciosus rubeus color levatur, quia Ecclesia Christi sanguine decoratur. Dominus igitur super aspidem et basilicum ambulavit, cum peccatum et mortem sua morte destruens, cuncta nociva suis fidelibus substravit. Leonem et draconem conculcabit, cum Antichristum per electos suos superabit et diabolum cum omnibus membris suis in extremo examine damnabit. Draco etiam et leo diabolus appellatur: draco quia per occultas temptaciones insidiatur; leo quia per manifestas persecutiones subvertere conatur. Draco fuit cum Dominum occulte temptavit; leo exstitit, [Col.0916B] cum eum manifesta persecutione invasit. Sed Dominus leonem et draconem conculcavit, cum et temptationem humiliter et persecutionem pacienter toleravit. Unde de temptatione ejus cantamus: Draconem conculcabis; hodie autem de passione; Libera me de ore leonis.	HA takes elephant, the enemy of the dragon, and a figure of chastity in the bestiary and makes it a figure for Christ. HA links the Dragon to devil and Lion to Antichrist
	Corcodrillus **NOT a separate chapter**	4		**20**
	810B Ch XX incipit		XX. Christus resurgens. Hic habes de eptacephalo dracone, de corcodrillo, de enidro.	6 Mentions Pelicanus (1) and Hydrus (5)
	938A-B Haec in octava [Paschali]		Est belua corcodrillus nomine, vicenorum pedum in longitudine. Haec interdiu in aquis, nocte vero moratur in terris. Praetereuntes invadit, lacerat, devorat; in sole aperto ore dormiens recubat. Est et alia bestia nomine enidrus spinis repleta [Col.0938B] velut ericius. Haec luto se involvens apertum os corcodrilli ingreditur, moxque ab eo deglutitur. Quae cuncta interna ejus spinis terebrat, et enecata bestia viva remeat. Per corcodrillum diabolus declaratur, quia ante Christi adventum in fluxis cordibus gentilium, nunc autem in aridis mentibus Judaeorum versatur. Hic praetereuntes devorat, quia cunctos ante Christi passionem obeuntes ad tartara	Bestiary Crocodile eats the hydrus whole as it has coated itself in mud to be easier to swallow. After the standard three days of Christ's Passion, the Hydrus then bursts out of the crocodile. HA confuses hedgehog and hydrus and has the Crocodile swallow a spiny snake which then eviscerates it, a more memorable visual image of harrowing of Hell.

			rapiebat. Sed et adhuc aperto ore fluenta Jordanis absorbere inhiat, quia avidus baptizatos etiam devorare festinat. Bestiola spinosa est Christi caro nostris miseriis aerumnosa. Haec se luto involvit, dum obprobriis mortis succubuit. Beluae os ingreditur, dum ab insaciabili inferno devoratur. Sed interna beluae eviscerat et [Col.0938C] victrix egreditur, quia Christus infernum despoliat et victor ad astra revertitur.	
	Serpens / Serpent **NOT a separate chapter**			**21**
	808A Ch VI incipit [40 mentions in Speculum Ecclesiae, the following are most cloely connected to the bestiary]	1	VI. Surge, illuminare, Hierusalem. In hoc invenies, post multum, evangelium expositum: Cum natus esset Jesus. Item de Balaam et ejus prophetia, et quod asina fuit locuta, et alia multa et eorum mysteria. Item de (fo 2) baptismo Christi et renovatione cervi. Nuptiae factae sunt evangelium etiam est hic expositum. Item unde festum sit ortum. De renovatione serpentis.	Frequently mentioned in bestiary but often as *Draco* or *Aspis*: Caladrius (serpens immundus est); 1. Pelican (Lacerte, serpents, cocodrilli); 2. Hydra (idrus aquatilis serpens); 3. Panther (Draco maior est omnium serpentium); 4. Mustela (aspis . . .serpentis) 5. Cervus (de foramine extrahit serpentem); 6. Peredixion (Matt 10:16 astuti sicut serpents); 7. Elephant (serpentem qui inimicus est elephantis ii.e. draco); 8. Mermecoleon (serpent and scorpion)
	810A Ch XVII	2	XVII. *Super aspidem et basiliscum.* Ubi habes de aspide et basilisco, de leone et dracone et eorum **[Col.0810A]** natura. . . . . profertur de aeneo serpente, de XII exploratoribus, et alia quamplurima et eorum mysteria.	Bronze serpent related to Caladrius see Kessler
	847C Epiphania	3-4	Fertur quod cervus, post [leg. postquam] serpentem deglutiverit, ad aquam currat, ut per haustum aquae venenum ejiciat; et tunc cornuam (sic) et pilos excutiat et sic denuo nova recipiat. Ita nos, karissimi, post peccatum, debemus ad fontem lacrymarum currere et venenum peccatorum a nobis [Col.0847D] expellere, et cornua superbiae ac pilos mundanae superfluitatis deponere, et cornua fortitudinis contra vicia virtutum resumere. Serpens quoque jam senex per angustum petrae foramen se contorquens vetustis exuitur et novis rursus induitur. Per serpentem quilibet peccator	In Etym. too

			designatur qui in multis flagiciis inveteratur.	
	915D Dominica in Palmis	5-6	Draco maximus serpentium est diabolus	
	952A In Rogationibus		Qui enim patrem panem petit, nullo modo ei lapidem dabit; ei qui a patre piscem exigit, [Col.0952A] minime serpentem accipit; et si ovum poscit, numquam ei scorpionem porrigit (ibid.). Per panem, qui cor hominis confirmat (Psal. CIII), caritas declaratur, per quam homo in virtutibus corroborabitur; per piscem, qui pulsu fluctuum nutritur, fides intelligitur, quae procellis persecutionem ad incrementum perducitur; per ovum, de quo fetus expectatur, spes indicatur per quam futura beatitudo speratur; porro per lapidem duria (sic); per serpentem, veneniferum animal, malicia; per scorpionem vero, qui cauda percutit, accipitur peccatorum vindicta. Qui ergo a Deo caritatem postulat, nunquam eum in malis indurat; et qui fidem ab eo poscit, nullo modo eum in malicia permanere sinit; qui vero spem ab eo rogat, nequaquam ei supplicium [Col.0952B] irrogat. Per panem quoque fructus qui nunc in herba surgit accipitur; per ovum fetus animalium accipitur vel intelligitur (sic)! per piscem quicquid est quo quisque nutritur innuitur. Pro quibus oportet ut dilectio vestra preces Domino fundat, quatenus haec a lapide grandinis, a serpente mortalitatis, a scorpione (fo 172, vo) tempestatis custodiat.	Mermecoleon: Denique audi ipsum in evangelio dicente (Luc. 10, 19) : 'Ecce, inquid, vobis dedi potestatem spirituum inmundorum et calcandi super (omnes) serpentes et scorpiones et super omnem virtutem diabolicam et sanare omnes lang[u]ores et omnes infirmitates.' Et iterum: 'Euntes praedicate, quoniam appropinquavit regnum' celorum. Infirmos curate, leprosos mundate, cecos illuminate, mortuos suscitate, demonia eicite a (Matth. 10, 1, 8).
Comment There are twenty-one animals mentioned in the *Speculum Ecclesiae* which match references in the First family Bestiary. Of these nineteen have chapters in Laud Misc. 247 including its newly-separated chapters of the Panther/Dragon and the Mustela/Aspis. That is over half the chapters of the bestiary. Two animals (crocodile and serpent) have scattered references across several bestiary chapters. Of these, several chapters, especially the lion, eagle, dragon, asp, and unicorn have several pertinent separate mentions in *Speculum Ecclesiae*. This means that the First family bestiary is clearly a major source for *Speculum Ecclesiae*, in conjunction with the Bible and Isidore's *Etymologiae*. Therefore, works which have sought to negate the influence of the bestiary on Honorius's work, such as those by Emile Mâle and Ron Baxter, need revaluation. Mâle assumed that Honorius must have been working from the most common form of bestiary – the Second family version which has over 120 animal chapters. Flint established the *Speculum Ecclesiae* was written in 1120s. The Second family bestiary is believed to date from final third of twelfth century and the earliest extant version, BL Add. 11283 has been dated 1170-1200. So the Second family bestiary was composed some fifty years or more after *Speculum Ecclesiae.*It is the First family bestiary which Honorius used to such great effect. These tables demonstrate that HA took his inspiration for his sermons on the life of Christ from the bestiary, linking Creation to Christ; creation to the beauty of the Church, and Christ, BVM, and creation to the renewed Christ Church Cathedral.				